

Kamutay iskân kanununu kabul etti

İç Bakanımız bu vesileyle Cumhuriyet hükümetinin plânlı göçmen siyasasını bir daha izah etti

Kamutay, dün Refet Canitez'in başkanlığında toplanmıştır. Bazı sayıylara mazeretlerinden dolayı izin verilmesi hakkında başkanlık tezkeresi okunarak kabul edildikten sonra Fevzipaşa - Diyarbakır hattının açılma töreninde bulunacak olan sayıylar kura ile seçildi. Denizaltı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminat hakkındaki kanun projeleri, hükümetin isteği üzerine geri verildikten

sonra Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı B. Refik Saydam birincisi 2510 sayılı iskân kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve ikincisi, iskân işlerinin Sıhhat ve İçtimai Muavenet Bakanlığına devrine ve ayrı bir bütçe ile idare olunmasına dair kanun projelerinin ayrı ayrı ve müstacelen görüşülmesini istedi.

Hüsnü Kitabcı (Muğla) — Son günlerde İstanbul gazetelerinin neşriyatını ileri sürerek binlerce göçmenin vapur bulmadığından ve işlerinin bitmediğinden Köstence'de beklediklerinin yazıldığı; bizim neslin hicretin hicranlarını yalnız ana babalardan dinliyerek değil, bizzat yaşayarak ne olduğunu çok iyi bildiğini, bundan dolayı hükümetle Kamutayın başbaşa vererek hazırladığı 2510 numaralı kanunun sarîh hükümlerinden sonra müşkülât çıktığına hayret ettiğini söyledi ve Atatürk ve anayurd hasretileyle yanan, bunun için de toprağını ve mülkünü satarak gelmiye hazırlanan yurddaşların hayatıyet ve enerjilerle

Dün Kamutayda göçmen siyasasını anlatan İç Bakanımız B. Şükrü Kaya

Zecrî tedbirler başladı

İtalyada heyecan vardır-Romadaki İngiliz elçiliği muhafaza altındadır

Cenevre, 18 (A.A.) — Cenevre müessesesi tarafından alınan zecrî tedbirler bugünden itibaren tatbik mevkiine girmiştir. Milletler cemiyetine dahil 58 devletten 50 veya 52 si bunları tatbik etmektedir:

52 devlet, silâh mühimmat ve harb levazımı üzerine ambargo,

52 devlet, finansal zecrî tedbirler.

50 devlet, italyan mallarının sokulmasının menî.

50 devlet, İtalyaya iptidai maddede ihracının menî,

4 devlet, açıkça, zecrî tedbirler sistemine dahil olamayacaklar. (Sonu 2. ci sayıfada)

BÜYÜK BİR KAYIP

İstanbulda ölen Zonguldak sayıyları Celal Sahir dün büyük törenle gömüldü

Dün aldığımız acıklı bir haber bize Zonguldak sayıyları ve Dil kurumu eski genel sekreter vekili Celal Sahiri de kaybettiğimizi öğretti. Kederimiz onun şahsında

bir sayıyları, dil savaşının azimli bir neferini ve aynı zamanda türk edebiyatının da çok kıymetli bir sanatkarını kaybedişimizdir. Ede-

Aramızdan ayrılması dolderutması yacak bir kayıp olan Celal Sahir Erozan

biyatı cedide devrinde yazı hayatına atılmış olan Celal Sahir, Fecriatıcılarla beraber Servetifünunda çalışmış, ve sonra muhtelif mecmualarda devriyle beraber ilerliyerek ve olgunlaşarak şahsiyetinin türlü ve kudretli tezahürlerini göstermişti.

(Sonu 6. ci sayıfada)

"Ulus,, un dil yazıları

Allah

"Allah, ilâh, ilâhe,, sözlerinin etimoloji, morfoloji, fonetik bakımından analizi

ALLAH

"ALLAH" kelimesinin Türkçede belli başlı manalarını tesbit edelim:

- (1) Kuvvet, kudret, büyük, sahip, yaratıcı, coşkun, cesur, diribaş, eyilik yapmayı seven;
- (2) Sür'at, faaliyet.
- (3) Su.

İhtar: Kelimenin türlü anlamlara gelişi bittabi orijinal kökünden ileri gelmektedir.

Allah sözünün etimolojik şekli şudur:

- (1) (2) (3) (4)
- (ağ + ağ + al + ah)

(1) Ağ: Köktür. Kökün yukarıda söylediğimiz birinci anlamını alarak kelimeyi mütalâa edelim.

(2) Ağ: Kökün manasını kendinde tecelli ettiren süreyi gösterir.

Ağ + ağ + ağağ: (Kullanışta sondaki (ğ) düşer). (A) seyyid, (B) efendi, (C) ricai, (D) yaşca büyük ve eski, öz baba, saygı olmak üzere büyüklere verilen unvan, büyük olan, baş, soy başı, uluğ baba.

Not: Bu (ağ) sözünden türeyen bir kelimeyi de burada gösterelim:

Agabî (cem'i: ağabittar) = babamız, keşiş, papas, ruhanî âyini icra eden: [1] "baştın ağabî = baş papas"; "hara ağabî = kara rahip"; "hara tanastah ağabî = dinî rahip ve yahut dul kalmış keşiş"; "ağabî buolar = ruhaniler güruhu"

Dikkat: Arapça zannolunan (âbid) sözünün bu misallerde orijini pek açık olarak (agabî) olduğu görülmektedir.

Gelelim kelimenin esas unsurlarından üçüncüsüne:

(3) Al: (. + l), ektir. Bilindiği gibi "geniş, belli olma, gayri şahsi, her sahada bulunur, her şey, engin, şümül" gibi umumî anlamlarla süje veya objeyi vasıflandırır. O halde: (ağ + al = ağağal: (1) ekinin gösterdiği şumul sahasında kuvvet, kudret, büyüklük, yapıcılık, sahiplik v. s. anlamlarının sıfatıdır.

(4) Ah: (. + h) ektir: k, g, ğ, v gibi, obje ve pansayı tamamlar, tayin eder, ifade eder. Yani, onun adını koyar. Demek ki:

Ağağal + ah = ağağalah: kelimenin ortasındaki (ğ), esas kaide mucibince kendinden sonraki konsonla tebedül edince kelime:

Ağallah olur. Baştaki (ğ) de ortalarında bulunduğu vauyelerle kaynaşınca son fonetik şekli: ALLAH olur.

Manayı "kuvvet ve kudrete, yapıcılığa, büyüklüğe, sahipliğe şamil olan bir pansenin" ifadesidir.

Not: Türk dilinde aynı anlamda şu kelimeler de vardır:

- (A) Kamusu Türkî
- (B) Türk Dili lûgati
- (C) İbnü Müdena Lûgati
- (D) Pekarski: Yakut Dili Lûgati

[1] Pekarski: Yakut Dili Lûgati

- A — Çalap
- B — Çelep
- C — İdi
- D — İzi
- E — İye
- F — Oğan, Oğun
- G — Okan, Okkan
- H — Tanrı
- J — Tenri ("gök" manasına. Kazan lehçesinde "put" manasına) [*]

İLÂH, İLÂHE

Bu sözlerin etimolojik şekillerini, (Allah) sözününün altına yazalım:

Allah: ağ + ağ + al + ah
İlâh : ig + . + il + ah
İlâhe : ig + . + il + ah + eğ

Bu üç kelimenin etimolojik şekillerini gösteren tablonun mütalâasından şu anlaşılır:

- Sayıfayı çeviriniz -

A — Kamusu Türkî; Dede Korkut Kitabı; Radlof. III. "Osmanlı lehçesi"

B — Pavet de Courteille; Çağatay lûgati

C — Büyük Türk lûgati "Uygur lehçesi"

D — Uygurca Kuran tercemesi; Çağatay lûgati

E — Büyük Türk lûgati "Çağatay lehçesi"

F — Radlof. I. "Çağatay ve Uygur lehçeleri"

G — Büyük Türk lûgati "Uygur lehçesi"

H — Kamusu Türkî; Radlof. III. "Osmanlı lehçesi"

J — Radlof. III. "Orhon, Uygur, Çağatay, Kırım, Baraba lehçeleri"

[*] Bunlardan "Çalap" ve "Tanrı" sözleriyle arapça denilen "Rab" ve farsça sanılan "Hudağ" sözlerinin analizleri, bundan sonraki yazılarımızda çıkacaktır.

Dil hakkında

Etimolojik ve Morfolojik

VI ncı Anket

- 1 — Şark, doğu
- 2 — Şimal, nord
- 3 — Garp, batı
- 4 — Cenup, sud

I) Yukardaki kelimelerin ilk ve asıl kökleri nelerdir?

II) Bu kelimeler nasıl teşekkül etmişlerdir?

III) Bu kelimeleri teşkil etmek için köke ilâve olunan ekler nelerdir ve eklerin her birinin mana ve farkları bakımından rolleri ne olmuştur?

IV) Bu araştırma neticesinde:

- A - Türkdili kökleri ve,
- B - Türk dili ekleri, ve,
- C - Türk sözlerinin teşekkülü hakkında bir kaide çıkarmak mümkün müdür?

Yukardaki altıncı dil anketimize okurlarımızın verecekleri cevaplar, gazetemiz yazı işleri direktörlüğüne göndermelerini rica ederiz. Şimdiye kadar aldığımız cevapları sırasıyla koyduğumuz gibi bundan böyle de koyacağız.

Yüzde yedi faizli

Sivas - Erzurum istikrazına yazılınız

Dört buçuk milyon liralık ikinci tertib Sivas - Erzurum demiryolu istikrazının kaydı bu ayın yirmisinde başlayacak ve 5 birinci kânunda bitecektir. İstikrazın faizi yüzde yedidir. 20 lira itibarı kıymetteki tahvilin ihraç fiatı 19 liradır. Kuponlar itfa olununcaya kadar her türlü vergiden muaftır.

Bu tahviller

Her türlü artırmalarda, eksiltmelerde teminat olarak itibarı kıymetleri üzerinden başabaş kabul edileceklerdir.

Paranızı hem emin ve çok gelir getirmek hem yurdun buyundurluğuna büyük bir yardımda bulunmak için

Sivas - Erzurum istikraz tahvillerinden alınız

SON DAKİKA

Habeşler çekiliyorlar

Makalle, 18 (A.A.) — İki kolorduya mensub bir bölük, Tacaze nehri yanında bir habeş grupunu kaçırmaya mecbur etmiştir. Diğer bir kol da, aynı bölgede bir başka habeş müfrezesini püskürtmüş ve şeflerinden birini esir etmiştir. Bu suretle, italyanlar, Geralt bölgesini temizlemeğe devam ederek, habeşleri Tacaze nehrinin öbür tarafına geçmeğe mecbur etmektedirler.

Süel hareketlerin böyle kolaylıkla yapılması, Aksum ve Makalle bölgelerinde habeşlerden pek az kuvvet bulunduğunu isbat etmektedir.

Diğer taraftan, Aksum ve Aduada yığılmış olan ikinci kolorduya mensub bir bölük, Tacaze nehri yanında bir habeş grupunu kaçırmaya mecbur etmiştir. Diğer bir kol da, aynı bölgede bir başka habeş müfrezesini püskürtmüş ve şeflerinden birini esir etmiştir. Bu suretle, italyanlar, Geralt bölgesini temizlemeğe devam ederek, habeşleri Tacaze nehrinin öbür tarafına geçmeğe mecbur etmektedirler.

İtalyanın resmî bildirigi

Roma, 18 (A.A.) — 48 numaralı resmî bildirigi, ikinci kolordunun cephesinde Maitişimel bölgesinde düşman müfrezeleri kaçırmaya mecbur edilmiştir. Maimari ve Takazze bölgesinde diğer düşman grubu da mağ-

du ile hava kuvvetleri, habeşlerin, italyan sağ yanı karşısında giriştikleri müdafaa hareketlerini felce uğratmaktadır.

Ras Seyum ile habeş imparatoru arasında cereyan edip, Aksumda elde edilen muhabere evrakına göre, habeşler bu bölgeyi müdafaa niyet etmiş bulunmakta idiler. Fakat tankların geçeceği yolu kapamayı ihmal ettiklerinden buna muvaffak olamamışlardır.

Adua bölgesinde yerlilerin başeğmesi devam etmektedir.

Bu arada, 1400 yılında kurulan Braabrat manastırı papasları da başeğmişlerdir.

lup edilmiştir. Bu grup müsademe meydanında bir kaç ölü bırakarak çekilmiştir. Ogaden cephesinde son işgal olunan mevzilerin tahkimine devam ediliyor.

rad'tan Asmara'ya doğru hareket etmiştir. Yeni kumandan Mareşal Badoglio geldikten sonra Mareşal dö Bono Eritre'den ayrılarak İtalya'ya dönecektir.

Mareşal dö Bono dönüyor

Roma, 18 (A.A.) — Cooheden gelen raporlara nazaran Mareşal dö Bono erkanharbiyesine ve diğer arkadaşlarına veda ettikten sonra otomobil ile Adig-

Şimalî Çinde neler oluyor?

Tokyo, 18 (A.A.) — Sü bakanı, şimali Çin vilayetleri istiklallerini ilan ettikleri takdirde Japonyanın, mareşal Çang-Kay-Çek'in şimali Çine karıştı ileri harekette bulunmasına engel olacağını Nichi - Nichi gazetesine söylemiştir.

Tiençinden gazetelere gelen haberlere göre, Nankin ordularının Pekin-Hankeo demiryolu etrafından toplanmaları üzerine, Kuantong ordusu her ihtimale karşı hazır bulunmaktadır.

Öte yandan haber verildiğine göre, Nankin hükümeti, general Fenk-Yuh - iang'a, yüz bin kişilik bir ordu teşkil etmeğe müsaade etmiştir. Bu ordu şimali Çine doğru hareket ederek bu bölgenin istiklalini ilan etmesine engel olmaya çalışacaktır.

Şanghay, 18 (A.A.) — Reuter aytarı bildiriyor:

Pekin otoriteleri aşağıdaki iki noktadan birini tercih etmek mecburiyetinde kalacaklardır:

Ya şimal Çinin Nankin hükümetinden siyasal ilgisini kesmesine razı olmak, yahud japon ordusunun çin topraklarının büyük bir kısmını işgal etmesine müsaade etmek.

Tientsinden bildirildiğine göre, Hopoi'nin bir vilayeti olan Chingyanda bazı çiftlik sahipleri ayaklanmışlar, ve şehrin idaresini ellerine almışlardır.

Çinliler, japon kuvvetlerini vardıkları Chankaikouan'dan çıkarmışlardır. Bu şehirde örfi idare ilân edildiği söylenmektedir.

Geçen hafta içinde Şanghayın bir mahallesi olan Chapei'den yüz bin kişi gitmiştir. Changayda şimdi sükun vardır.

naları göstermiştir. Bunlardan ikincisi "sür'at, faaliyet" idi. Kelimenin bu anlamı Pekarski'nin Yakut Dili Lûgatinden aldığımız şu misallerle gösterelim:

I. "Atatah beyen allah soğus-tuk ayanna = ayaklarıyla çok acele et";

II. "Allah kisibin = ben çevik (acul) adamım";

III. "Allah at = iyi, süratli, koşucu at";

IV. "Allah oğus = yürüyüşlü, süratli adımla yürüyen öküz";

V. "Allah sıarğa = Koşan, kayan kızaklar".

Pekarski'nin Lûgatinde kelimenin "kaba, küstah, terbiyesiz", gibi anlamlara da geldiği gözük-mektedir:

I. "Bu tugu - tugu sanarar allagry? = O küstah herif orada ne söylüyor?"

II. "İti allah tututa - habita tolosun - tuoratin = bakınız, bu mahlûk nasıl tersine yapıyor"

III. "Ol allagı körön baran öllöhpüne = ben o, ahmağı [rakıp kadın için söylüyor] görüp ölmüş olsaydım."

Yine aynı kitapta "müessir" manasına kullanıldığı da bir şarkıda şu suretle gösterilmiştir:

"Arığçan allah = müessir içki (rakı, votka)".

(Allah) kelimesinin "su" anlamına geldiği, şu isimlerde görülüyor:

1 — Aldan nehrinin kolu olan (Allah) nehri.

2 — (Allah-ün) nehri, (Aldan) ın sağ kolu.

Sözünün Başka Anlamları
Allah kelimesinin izahına başlamadan evvel delâlet ettiği ma-

DIŞ HABERLER

Mısırdaki yeni hadiseler

İskenderiye, 18 (A.A.) — Çoğu talebe olan 200 gösterici, "Kahrolsun Hor.. Sudani isteriz... Meşrutiyet yahud istiklâl.. Yaşasın Nahas Paşa...." diye bağırarak şehrin ana caddelerinden geçmişlerdir.

talebe ile polis arasında gerginlik.

Londra, 18 (A.A.) — Kahireden bildirildiğine göre, son karışıklıklar esnasında aldığı yaralardan ölen Ali Afifi'nin cenaze töreni dün akşam yapılmıştır. Tören esnasında hiç bir hadise çıkmamıştır.

Polis törensiz bir gömülme emretmişti. Fakat sabahleyin bir talebe grubu hastaneye giderek cenazeyi kaldırmışlardır. Polis talebe arasında müzakere-lerden sonra polis, 300 den fazla talebenin iştirak etmemesi şartıyla törene müsaade vermiştir. Kahire talebeleri bugün için büyük bir tezahür yapacağını bildirmişlerdir. Alayla mezarlığa kadar gidecek ve bu alaya Nuh Paşa ile diğer nasyonalist liderler de iştirak edecektir. Polis, bu tezahüre müsaade etmediğinden akşam için yeni karışıklıklar çıkması ihtimali vardır.

Talebenin gösterileri

Kahire, 18 (A.A.) — Konulan yasağa rağmen, talebe, bugün şehrin merkezinden mezarlığa kadar yürüyecek olan büyük bir alay tertib etmeği kararlaştırmıştır.

Ölenler gömüldü

Kahire, 18 (A.A.) — Talebe, son kargaşalıklar sırasında ölen arkadaşlarının gömüldüğü mezarlığa doğru gitmek üzere bir alay teşkili maksadile Opera meydanında toplanmışlardır.

Şehrin türlü yerlerine altı yüz polis yerleştirilmiştir.

Heyecan devam ediyor.

Kahire, 18 (A.A.) — Heyecan bugün bütün gün devam etmiştir. İngiliz sosyetesine aid otobüsler taşta tutulmuştur. Büyük mısır miliyetperveri merhum Sait Zağlulun karısı mısır halkevinin balkonundan halka heyecanlı ve açık bir nutuk söylemiştir. Büyük polis kuvvetleri vahim hadiselerin önüne geçmiştir. Bugün yalnız iki kişi yaralanmıştır. Assiut ve manada ufak hadiseler olmuştur.

Sovyetler Birliğinde

Endüstride münakale işçileri konferansı

Moskova, 18 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Stakhanofcu endüstri ve münakale işçileri genel konferansı, dört gün süren bir çalışmadan sonra dün kapanmıştır. Kapanış celsesinde gençlik birliği merkez komitesi sekreteri, Stakhanof, gençliğin büyük rolünü tebarü ettirmiş ve ondan sonra söz alan Sovyet Rusya işçi sendikaları merkez konseyi sekreteri sosyalizm hareketinin teşkilatlanmasında sendikaların gördüğü müsbet işleri anlatmıştır.

Voroşilof'un söylevi uzun alkışlarla karşılanmıştır.

Voroşilof söylevinde Kızıl ordunun kuvvetinden bahsetmiş ve bu ordu, efrad ile kumandanların kahramanlık larını anlatmıştır.

Toplantının sonlarına doğru Stalin bir saat süren bir söylev vermiştir. Lin'in kürsüde görünüşü sürekli alkışlarla karşılanmış ve şefi selâmlamak üzere herkes ayağa kalkmıştır. Stalin'in söylevi büyük bir dikkatle dinlenmiş, ondan sonra herkes yeniden ayağa kalkarak Stalin'i devamı alkışlar ve enter nasvonal marşı ile bir kere daha selâmlamıştır.

Stalin'in söyleviden sonra Orconikidze konferansın kapandığını bildirmiştir.

Zecrî tedbirler başladı

(Başı 1. inci sayfada)

rını bildirmişlerdir. Avusturya, Macaristan, Arnavutluk, Paraguay.

Milletler cemiyeti konseyi ve asamblei ile irtibat komitesi, zecrî tedbirlerin tatbikinden sonraki durumu takip etmektedir. Ümit edildiğine göre, eğer Cenevre müessesesi teşkilâtı bundan sonra toplanır ise zecrî tedbirlerle meşgul olmak için değil, fakat anlaşmazlığa bulunacak hal suretini tetkik ve tasvib etmek için toplanacaktır.

Roma, 18 (A.A.) — Zecrî tedbirlerin tatbiki tarihi dolayısıyla bütün İtalya bugün bayraklarıyla donatılmıştır. Bu, mütehit mukavemetin bir remzi olarak yapılmıştır. Roma sokakları kalabalıktır. Geçilmez bir hal almıştır. Diğer taraftan bütün Roma garnizonu sefer edilmiş benziyor. Daha

Zecrî tedbirler karşısında ingiliz ve fransız basını

Paris, 18 (A.A.) — Zecrî tedbirlerin yürürlüğe girmekte olduğu şu sırada birçok Paris gazetelerinde bir teessür ifadesine rastlanmaktadır. Onların bu teessürü B. Lavalin harcamış olduğu çalışmaların bir uzlaşma yolu bulmağı ve bu uzlaşmayı gerçekleştirmeyi temin etmemiş olmasından ileri gelmektedir. Bu suretle Fransanın dostları olan italyanlara karşı zecrî tedbirlere baş vurmak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Ekselsiyör diyor ki: "Arsiulusal kanunun tatbikine bugün başlanıyor. Fransa, bu kanunun tatbikine karşı koymak suretile, imzasını inkâr ve on beş seneden beri hukukî güvenliğinin dayandığı kolektif sistemi tahrib edemezdi. Fransanın dileği, yakında yapılacak görüşmelerin harba ve zecrî tedbirlere son vermesidir. Roma, dün olduğu gibi, bugün de emin olabilir ki, B. Laval, o kadar sabırsızlıkla beklenen bu uzlaşma saatinin gelmesini hızlandırmak için elinden geleni yapacaktır."

Jurnal diyor ki: "Zecrî tedbirleri haklı gösterecek biricik sebep saldırganlara karşı karşılıklı yardım esasının tatbik edilmiş olmasıdır. Açıktan açığa yapılan bir tecavüzü ceazsız bırakmak gibi fena bir misal meydana getirmek istenilmemiştir."

Maten gazetesinden: "Milletlerin birçoğu ve hususile Fransa tarafından alınan zecrî tedbirlerin acaba tesiri olacak mı? Bu tedbirler, bir sinama teşkil edecek ve fakat boğucu bir tehlike göstermeyecektir. Bununla beraber zecrî tedbirlerin tatbiki, uzlaşma yolunu kapamamaktadır. Bu umud verici sözü tekrar edebiliriz."

Övr gazetesi, Milletler cemiyeti radyosunun neden dolayı zecrî tedbirler hakkında italyan milletini aydınlatmamakta olduğu sualini sormaktadır.

Milletler cemiyeti, italyan mağırlarındaki zehiri gidermek için dalgalarını kullanmalıdır. Yoksa mahiyeti anlaşılmasız olan zecrî tedbirlerin neticesi, italyanların bu tedbirleri tatbik edenlere karşı kinlerini artırmaktan başka bir şey olmayacak ve asıl gaye elde edilemeyecektir."

Londra, 18 (A.A.) — Gazetelerin bir çoğu baş yazılarında, İtalyaya karşı zecrî tedbirlerin tatbiki başladığı bugünkü tarihin özel ehemiyetini kaydetmektedirler.

Deyli Telegraf diyor ki: "Milletler cemiyeti vasıtasıyla kolektif emnivetin kıymeti, bu

şafakla beraber üniversiteler şehir içinde alaylar tertip etmişler ve ecnebi nişanesi taşıyan her şeyin aleyhinde harekete başlanmışlardır. İngiliz konsoloshanesinin ve bir ingiliz eczanesinin bulunduğu İspanya meydanını asker kordonu çevirmişti. Bunlar seferber kıyafetinde ve süngü tak vaziyetinde bulunuyorlardı. Büyük Britanya elçiliği önüne henüz nöbetçiler konulmamışsa da civar evlere ve sokaklara asker yerleştirilmiştir. Bunlar en ufak bir hareket karşısında derhal müdahaleye hazır bulunmaktadır. Zecrî tedbirleri tatbik eden diğer bütün elçilikler ise Karabinera nöbetçileri tarafından muhafaza altına alınmıştır. Üniversite alayları bütün sokakları dolaşmakta ve yabancılarla aid binalar ve yabancı eşyası satan dükkanlar önünde gösterilerde bulunmaktadır.

zecrî tedbirlerin muvaffakiyet veya muvaffakiyetsizliğe uğramasıyla anlaşılacaktır."

Financial Nevs ise şöyle diyor: "Oldukça uzun bir müddet devam etmesi şartıyla zecrî tedbirlerin nihai muvaffakiyetinden şüphe edilemez. Fakat geçen her ay, zecrî tedbirleri tatbik eden memleketler arasındaki anlaşmazlıkları fazlastraacaktır. Alman tedbirlerden en ziyade Balkan devletlerinin zarar göreceği sanılmaktadır. Bundan dolayı Milletler cemiyetinin derhal ekonomik alanda mukabil yardım için tedbirler alması lâzımdır."

Daha kuvvetli tedbirlere doğru

Londra, 18 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesinin siyasal yazarının bildirildiğine göre, Milletler Cemiyeti 15 gün kadar evel teknik bir komiteyi, İtalyayı muhasematı derhal terketmeğe mecbur etmek üzere daha kati yeni zecrî tedbirlerin alınması imkânlarını tetkike memur etmiştir.

Almanyanın protestosu

Londra, 18 (A.A.) — Almanya hükümeti, Almanyadan İngiltereye yapılan idhalât için menşehadetnamesi aranmasını resmen protesto etmiştir.

Suriyede

Fransa aleyhinde bir komplo meydana çıkarıldı.

Kudüs, 18 (A.A.) — Beyruttan bildirildiğine göre, fransız emniyet polisi, Suriye ve Lübnan'ı yabancılar elinden kurtarmak isteyen gizli bir komiteyi meydana çıkarmıştır. Aralarında avukatlar, profesörler bulunan 37 kişi tevkif edilmiştir. Tevkif edilenler arasında Lübnan polis yüksek memurlarından biri de bulunmaktadır.

Amerikada dehşetli bir fırtına

Nevyork, 18 (A.A.) — Dehşetli bir fırtına, Amerikanın doğu kıyılarını süpürmektedir. Birçok vapurlar müşkül mevkide bulunmaktadır. Britanik adli ingiliz vapuru, yolcu alacağı Boston limanına girememiştir. Yalnız Niyu Jersey sahilindeki zarar bir milyon dolara çıkmaktadır.

Habeş cephesine yeniden 30 uçak gidiyor.

Napoli, 18 (A.A.) — Aussa vapuru, 30 bombardıman uçağı yüklü olarak, Massaouah'a hareket etmiştir.

Celal Sahir

Ona her uğrayışta zekâsının daha keskinleştiğini görüyorduk. Bütün duygularına daima yeni bir heyecan katıyor, hemen her mevzu üzerinde biraz da hırçınlaşıyordu. Bu kadar canlı bir varlığı yatağa bağlı görmekte ne derin bir azap vardı. Hastalığının ilk günlerinde korkularımızı ondan saklamağa çalışıyorduk. Halbuki o, hiç ümitsizlik göstermiyor, günlerce süren ateşler içinde bile düşüncü ve duyusundaki hayatiyetinden bir şey kaybetmiyordu. Bu bizi ne kadar tatmin etmişti, meğer ölümlü, ondan uzak görmek arzusu bizi ne kadar aldatmış.

Bu ayın altısındaki mektubunda, "Hekimlerin hâlâ katı bir teşhis peşinde koştuklarından,, şikâyet ettikten sonra "benim bildiğim bir şey varsa günden güne geçmekte olduğumdur,, diyor.

Bunu çok yatmaktan usanmış bir hastanın infiali olarak almıştım. Mektubunu şöyle bitiriyordu: "Beni isteyip de göremeyeceğiniz günler pek uzak değil gibi görünüyor.,,

Onu görmek isteyeceğimiz günler; onu tanıyanların bütün hayatına şıngır günlerdir. Onu bildikten ve tanıdıktan sonra bir daha aramamak zaten olamazdı.

Celal Sahir'in saygısında riya, sevgisinde sunilik olmadığını ilk konuşmada anladınız. Tenkidlerinde ise, insanı kendine bağlayan âlicenap ve samimi bir heyecan vardı. Bütün bunlar onun iyi hayatından birer parçadır. Çehresinin tamamını çizmeğe kendimde kuvvet bulmuyorum.

Şair Celal Sahir'in bıraktığı eserler bizi her zaman teselli edecek kadar çoktur. İnsan ve dost Celal Sahire gelince ondan ayrıldığımızın acısını hiç bir şey gide-remiyecektir.

Kemal ÜNAL

Celal Sahir'in elimize geçen son bir şiirini okurlarımıza sunuyoruz:

GEÇMİŞ

O, her gün biraz daha uzaklaşıp bizlerden Uçarak havalardan, aşarak denizlerden Kovalanırmı hiç o, bıraktığı izlerden? Hayatın ayakları gider mi geri geri?

Özle, ona sebeb ne umutsuz yormak için? Rüya bitmek içindir, uyku uyanmak için. Değneğin yoksa elde, durup dayanmak için, Sen sonsuz uykuna yat, geçsin hayat ileri.

Celal Sahir Erozan

Avrupaya gidecek talebeler

Avrupaya gidecek talebelerin Kültür bakanlığında imtihan kâğıtları incelenmektedir. Şimdi iki güne kadar belli olacaktır. Şimdi yalnız neticesi belli olan beden terbiyesi imtihanıdır. Bu imtihanda kazananların sayısı iki kişidir.

İÇ HABERLER

İSTANBUL TELEFONLARI:

İstanbulda buğday ucuzladı, ekmek yükseldi

Değirmenciler ucuzlayan buğdayı almıyorlar

İstanbul, 18 — Ziraat bankası piyasaya bugün 60 ton buğday daha çıkardı ve piyasayı tekrar kırdı. Buğday fiyatı 7 kuruş 12 paradan başlamaktadır. Anadolu, Trakya ve limanlardan bugün İstanbul'a 699 ton buğday ve 30 ton un gelmiştir. Değirmenciler gımdilik buğday almıyorlar. Piyasada muamele yoktur. Buna mukabil bugün belediyede toplanan narh komisyonu birinci ekmeğe 20 para daha zam ederek ekmeği 14; francalaya bir kuruş zamlı 18 ze çıkardı. İkinci ekmeğin on bir kuruş otuz paraya satılacaktır.

Çemberli taşın etrafı

İstanbul, 18 — Müzeler idaresi Çemberlitaşın etrafının genişletilmesi için belediyeye müracaat etti. Süleymaniye'de yapılan kanalizasyon kazısında Bizans devrine aid bir sütun başlığı bulundu.

Haliç sosyetes

İstanbul, 18 — Haliç sosyetesinin Akay tarafından alınıp idare edileceği hakkında burada bir haber vardır.

Sihhat müsteşarı Trakya'ya gidiyor

İskân işlerinin İç bakanlıktan Sihhat bakanlığına verilmesine ait kanun dün Kamutayda kabul edilmesi üzerine Sihhat bakanlığı müsteşarı beraberinde 4 sihhat müfettişi olduğu halde Trakya'ya giderek göçmenlerin vaziyetini tetkik ve iskân muamelelerinin devriyle ilgili işleri tanzim için göçmen yerleştirilen bütün köyleri dolaşıp teftiş edecektir.

Gümrüklerde yeni teşkilat

Tekitler ve gümrükler bakanlığınca hazırlanıp bu yıl Kamutayda tasdik olunan yeni teşkilât kanununun tatbiki için hususî bir komisyon tarafından incelemeler yapılmaktadır. Yeni teşkilâtın tatbikine önümüzdeki hafta içinde başlanacaktır.

Türk Kuşunda imtihanlar

Şehrimizdeki Türkkuşu üyeleri şimdiye kadar öğretmenleri tarafından edindikleri bilgilerle yapmakta oldukları uçuşların imtihanlarını vermektedirler. Buna göre kazananlar eğer A uçuşunu yapıyorlarsa B, B uçuşunu yapıyorlarsa C ye geçmek hakkını kazanacaklardır. İmtihanlara girenlerin sayısı oldukça kabardır.

İstanbul finans teşkilatı

Finans Bakanlığı İstanbul finans teşkilâtında bugün görüşülen güçlükleri gözönüne alarak yaptığı incelemeler sonunda bu teşkilâtın idari teşkilâta uygun bir şekilde değiştirilmesi lüzumuna kani olmuştur. Bakanlık bugünlerde İstanbul teşkilâtından idari teşkilâta uygun yeni teşkilât ve kadro projelerini hazırlıyarak bakanlığa göndermelerini istiyecektir.

İstanbul finansının yeni teşkilâtı 1936 yılı haziranında tatbik edilebilecektir.

Finans tayinleri

Tokad defterdarı İhsan terfian Sivas defterdarlığına, Divanı muhasebat mu-rakiblerinden Zihni Tokad defterdarlığına, Finans Bakanlığı varidat genel direktörlüğü mümeyyizlerinden Mustafa Tefvik İzmir tahakkuk müfettişliğine. İstanbul Hocaapaşa tahakkuk memuru Maksud Bakırköy malmüdürlüğüne, finans bakanlığı tetkik memuru Memduh Kandıra malmüdürlüğüne, Jandarma genel kumandanlığı muhasebe direktörlüğü tetkik memurlarından Eyüp Sabri Niksar malmüdürlüğüne, Ekonomi Bakanlığı muhasebe direktörlüğü tetkik memuru Seyfullah Denizli merkez mal-müdürlüğüne Çal malmüdürlüğü Ali Rıza Karaburun malmüdürlüğüne, Orhani: malmüdürlüğü Ali Rıza Sivas merkez malmüdürlüğüne, Osmancık eski malmüdürlüğü Hayri Orhanlı malmüdürlüğüne, Gönen malmüdürlüğü Nuri Erdek malmüdürlüğüne, Erdek malmüdürlüğü Mustafa Sındırgı malmüdürlüğüne, Sındırgı malmüdürlüğü Edib Gönen malmüdürlüğüne, Nazilli malmüdürlüğü Hüsnü Uluborlu mal-müdürlüğüne, Şerefli Koçhisar eski malmüdürlüğü Cemil Şarkı Karaağaç malmüdürlüğüne, tayin edilmişler ve Seyhan varidat direktörü Zühtü ile Konya varidat direktörü Hikmet birer derece terfi edilmişlerdir.

Ulusal Kıyafet Balosu

Ankara Palasta

7 birincikânun cumartesi günü akşamı veriliyor

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezi tarafından her yıl verilmekte olan Ulusal Kıyafet Balosu bu yıl da 7 birincikânun cumartesi günü akşamı Ankara Palas salonlarında verilecektir.

Mevsimin ilk balosunun çok eğlenceli olması için büyük bir önemle çalışılmaktadır. Balo gecesi Bayanlar ve Baylar arasında kıyafet birincisi de seçilecektir. Birincilik kazananlara kıymetli hediyeler verilecektir.

POLİSTE:

Otomobille bisikletin çarpışması

Dün 454 sayılı otomobili kullanan Kastamonulu Mehmed askeri depolara giderken demir köprü noktası yanından şoseye çıkacağı bir sırada bisikletle gelen Kırşehirli Mehmede çarpışmıştır. Bu çarpışma sonunda şoförün sağ tarafındaki cam kırılmış ve kırılan camlardan da Mehmed türlü yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı nü-mune hastanesine kaldırılarak tahkikat yapılmaktadır.

İki bisiklet çarpıştı

Dün Kamutay caddesi önünden istasyona doğru bisikletle gitmekte olan Nazife gene bisikletle İsmailin kasden çarpıştığı iddia edilmiş ve polisçe gerçinliğe başlanmıştır. Bu çarpışma sonunda her ikisi de vücudlarının türlü yerlerinden oldukça ağır bir surette yaralanmışlardır. Yaralı-lar nü-mune hastanesine kaldırılmış-tır.

Zecrî tedbirler kararnamesi

İtalyaya karşı zecrî tedbirlerin tatbikine dünden itibaren başlanılacağına dair olan dekreler dünkü resmî gazetede çıkmıştır. Karar şudur:

"İtalya - habes harbi dolayısıyla Akvam Cemiyetince kabul ve aza devletlere teklif edilen tedbirlerin tatbiki hakkındaki 13.11.1935 tarih ve 2844 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden İrtibat Komitesi tarafından Cenevrede kabul edilen:

1 — Ešliha, mühimmat ve harb malzemesi addedilen maddelerin İtalyaya ihracının menolunmasına dair olan sureti bağlı 11.10.1935 tarihli ikinci teklif.

2 — İtalyaya kredi açılmaması ve ikrazatta bulunulmaması hakkındaki 14.10.1935 tarihli ikinci teklif,

3 — İtalyadan altın ve gümüş nakid ve külçelerinden maade her türlü maddelerin ithalinin menolunması hakkındaki 19.10.1935 tarihli üçüncü teklif,

4 — Bazı mahsullerin İtalyaya ihracının meni hakkında 19.10.1935 tarihli dördüncü teklif,

5 — Akvam Cemiyeti azası devletlerin paktın 16 ncı maddesi mucibince itti haz etecekleri iktisadi ve mali tedbirlerin tatbikinde birbirlerine müzaharet etmeleri hakkındaki 19.10.1935 tarihli beşinci teklif hükümlerinin resmî müesseselerimizce olduğu gibi Türkiye'de mevcut bütün hususî müesseseler ve herkes tarafından tamamile tatbiki ve beşinci teklifte yazılı karşılıklı müzaharetin temini için tavsiye edilen tedbirleri itti haz ve bu hükümlerin tam tatbik ve icrası hususunda bütün devlet müesseselerinin itina göstermesi ve bilhassa Adliye, Milli Müdafaa, Dahiliye Hariciye, Maliye, İktisad, Gümrük ve İnhisarlar ve Ziraat vekilliklerinin kendilerine teallük eden hususları tatbik etmeleri; Hariciye vekillüğünün 15.11.1935 tarih ve 23816/626 sayılı tezkeresi üzerine icra vekilleri heyetince 15.11.1935 de onanmıştır.,,

Türk hukuk tarihi

İki aydanberi devam eden çalışmalar sonunda Tüze bakanlığı iki büyük cild tutabilecek kadar mufassal, türk hukuk tarihine aid, metinleri ve araştırmaları neşre başlamıştır. İki kısımdan ibaret olan bu neşriyatın birinci kısmı en eski çağlardan itibaren türk hukukunu alâkadar edecek belgeleri aynen toplamıştır. İkinci kısımda da türk hukuk tarihi hakkında yapılmış türlü etüdler vardır. Bu neşredilen kitaplar yakında piyasaya çıkarılacaktır. Bilhassa neşriyat içinde Uygur türklerine aid kukukî vesikalarla beraber Çin türklerinin kullandığı kanunların bu metinleri de bulunmaktadır.

Ankara hapisanesinden kaçanlar

Bundan bir kaç ay önce Ankara hapisanesinden yeri kazmak suretiyle kaçmağa muvaffak olan cezalıların duruşmalarına devam edilmekte idi. Bunlardan şimdiye kadar yakalanmamış cezalı Emin de geçenlerde tutularak şehrimize gönderilmiştir. Mahkeme, hadisenin ehemmiyeti dolayısıyla yakalanan suçlunun da şimdiye kadar yapılmış olan tahkikata katışması için yeniden bir tahkikat safhası açmağa karar vermiştir.

Ölüm

Ankara urayı yazı işleri direktörü B. Fuad Şefik'in karısının ölüm haberini teessürle duyduk. Kendilerine ve yakınlarına başsağlı dileriz.

Düşünüşler:

Celal Sahir

Celal Sahiri de kaybettik.

Ne yazık ki son yıllarda, edebiyatımız, kazandığı yeni kabiliyetlerle zenginleşmekten fazla kaybettığı özlü çocuklarının yoksulluğunu daha sık hissetti.

Celal Sahirle, türk edebiyatı en ateşli ve sanata bağlılığını ölümüne kadar muhafaza etmiş en emektar mensuplarından birini toprağa vermiş bulunuyor.

Aziz ölünün, her şeyden çok, bu vassı üzerinde ısrarla durmalyız. Çünkü edebiyatla uğraşanlarımızda en fazla rastladığımız eksiklerden biri, ateşlerini uzun zaman muhafaza edememeleri, ilk gençliklerinden aldıkları enerji ve hızı sonuna kadar aynı kuvvetle muhafaza edememeleri keyfiyeti değil midir?

O, ruhu güzelliğe ve sanata açılmış, güzelliği ve sanatı yaşamının tek sebebi haline getirmiş, bütün enerji ve kudretini bu yolda geniş bir cömertlikle harcamış ve asla durmamıştır. Anlamıştı ki edebiyatçı için durmak ölmek demektir, ve devrinin adamı olamayan bir sanatkar devriyle beraber gömülür. O, başdöndürücü bir hızla ilerliyen ve ardından yetişilmesi pek güç olan zamanla beraber değişmenin ve hep yaşadığı devrin kalıbına intibak etmenin büyük sürünü keşfetmişti. Onun içindir ki vücudu öleli çok olduğu halde ruhu hep aynı tazeliğini ve gençliğini muhafaza etmişti.

Celal Sahiri bütün tanıyanlar onu bir iki yıldanberi ölüme mahkûm etmiş olan illetin tahrikâr izlerini yüzünde göre göre bu yavaş yavaş fakat muhakkak ölüme âdetâ alışmışlardı. Ve harab olmuş içgierleriyle bu bitkin vücudun tip korkunç hükümünü verdikten sonra da nasıl bir mucizeyle daha yıllarca yaşamaya muvaffak olduğuna yalnız dostları değil ihtimalki hekimlik bile hayrettediydi. Ölüm, vücuduna girdikten çok sonradır ki, yaşamakta ısrar eden dimağını mağlûb edebildi. Ve son zamanlarda onu görmüş olanlar hatırlarlar ki hayat, ruhunun dinçliğini hâlâ taşımaktan vazgeçmiyen gözlerinde ve ancak gözlerinde kalmıştı.

Tib, böyle vücut öldükten sonra yaşamak harikasına ancak iç hayat ve iradelerinin kuvveti pek yüksek olan sanatkarların şahsında rastlamıştır.

Geçen yıl ölen meşhur fransız hikâyecisi Panait Istrati'yi ölümünden bir kaç ay önce muayene eden doktora "sen çoktan ölmüşsün, bana ne diye hâlâ geliyorsun?," diye hayretini gizliyememişti.

Celal Sahir de, öyle, son günlerine kadar kitaplarından ve mecmualarından gözlerini ayırmadan ve ayırsa bile onların taşıdığı büyük meselelerin ağırlığını dimağında taşıyarak yaşadı. Ve eğlenmek için değil, ara sıra sıkıntıyı koğmak için değil, bütün hayatınca hudutsuz bir ihtirasla sanata bağlı kaldığı için yazan sanatkarlara bir örnek olarak öldü.

Onun en büyük eseri bu örneklidir. Yaşar NABİ

Şehrimize gelen profesörler

Dil tarih ve coğrafya fakültesinin sinoloji profesörlüğüne tayin edilerek çağırılmış olan B. Fon Gaben ile coğrafya profesörlüğüne tayin edilerek çağırılmış olan profesör B. Lui dün şehrimize gelmişlerdir. Bu yıl fakülteye tayin edilecek olan dekanın bu vazifeyi vekâleten yapacağı söylenmektedir.

İstanbul mektubu

Şehirlerde fiatlar ve pazarlar

5. ci sayfamızda okuyunuz.

B. Laprad konferansını dün verdi. (Yazısı 4. sayfamızda okuyunuz.)

B. Laprad'ın konferansı

Halkevi salonunu dolduran yüzlerce aydına güzel bir fikrî şölen veren ünlü mimar çok alkışlandı

Fransa hükümeti mülki kuraglar ve milli saraylar baş mimarı ve güzel sanatlar baş'enspektörü B. Laprad dün, Halkevinde seçkin bir dinleyici kalabalığı önünde, "ev yapıcılığı, ev eşyası ve ev bahçesi düzenlenmesi", mevzuu etrafındaki konuşmasını yaptı.

Bir hatib olmadı için dinleyicilerden özür dileyen ve merakını sözlerden ziyade betonla ve taşla anlatmağa daha alışık olduğundan dolayı nutuk veya konferans vermek değil, münevverlerle, artistlerle samimi olarak görüşüp anlaşmak istediğini söyleyen B. Laprad bu toplantıda bulunarak kendisine şeref veren C. H. P. Genel Sekreteri B. Receb Peker'le diğer dinleyicilere teşekkür ettikten sonra sözüne şöyle devam etti:

"— Fotografları göstermeye başlamadan önce Avrupa'da ve bilhassa Fransa'da iki senedenberi husule gelen çok büyük tekâmülü size anlatmak isterim.

Güzide münevverlere hitab etmek fırsatına mazhar olduğum için, büyük fikirler sahasına hafifçe dokunmama izin veriniz.

İnsanların sebatsızlığı

İnsan, taliinden ve işinden daimi surette gayri memnun olan, kaptırlara sahib bir mahlûktur. Düşünmeden bir istikamete doğru atılır, yorulur ve sonra da buna muhalif bir istikamete doğru yeniden yola çıkar. Bu garibe her zaman görülmüştür. Eski üstadımız Monteny, insanda "herşeyin müteharrik ve sebatsız", olduğunu söylemişti.

Son zamanlarda da Pol Valeri "ar-tistik sahadaki ülkülerimizin on yıl sürdüğünü", söylüyordu. İnsanlık hiç bir zaman, bugünkünden fazla sınırlılık, bugünkünden fazla sebatsızlık göstermemiştir..

Bundan sonra Filozof Hegel'in dediği gibi, büyük fikir cereyanlarının tez, antitez ve sentez diye üçe ayrılabilceğini söyleyen B. Laprad, sentez devri nin, birbirinin tamamen tersi olan iki cereyanın telif olunmağa çalışıldığı devir olduğunu anlattı ve şimdi çok büyük bir sentez ve klasisizm devrine girmektedir olduğumuzu sandığını söyledi.

Bir tez devri olan XIX. asırda, Wagner, Berlioz Hügo, Bayon, Rüd. Karpis, Engr ve Dölakrua gibi birçok münferid deharın doğduğunu, bir stil yaratamayan XIX. asrın önce eski çağlara, sonra orta çağlara, en sonra da XVII ve XVIII. asırların stillerine kapıldığı anlatan B. Laprad sözüne şöyle devam etti:

1900 den sonra 35 yıl içinde

"— 1900 den itibaren her şey değişti ve fikirlerin müthiş bir surette kaynaştığı görüldü. Bugünkü bir ihtiyar adamın biribiri arkası sıra ve tam bir hüsnüniyetle neleri sevebildiğini bir düşünün. Hattâ benim gibi bir ihtiyarı göz önüne getirin.

1900 de "moderne-style", in doğuşunu görüyoruz. Çiçek her şeyin dekorunu teşkil ediyor. İris ve kestane yaprağı dekorlarına bürünmüş kadınlar bizi meftun ediyor.

Bu cereyanın tersine olarak yüksel sosyete, "eski" nin dikkatli ve müşkül pesentçe bir taklidine koyuldu. Bütün zenginler tarihi dekorlar içinde, eskiden kalma hakiki mobilyeler, tablolar ve bilyolar içinde yaşıyorlar. Hattâ, biz bile on yıl müddette bu arkeolojik sanattan çok hoşlandığımızı itiraf edelim..

Bu devirden sonra çıkan rus balletleriyle beraber tabii rengin yeniden moda olduğunu, Rimski Korsakov ve Döbüssinin müziklerinin muvaffakiyet kazandığını, İzidora Dönkan'ın işitilmemiş bir şöhrete mazhar olduğunu, insanların yavaş yavaş basitliğe, sadeliğe meftun olduğunu anlatan B. Laprad, bundan sonra harbin bu cereyanlara korkunç bir fasıla verdiğini söyleyerek, harb bittikten sonra da antitezin ortaya çıktığını, bu

nun "peygamber", inin de, meslekdaşı Lö Karbüzye olduğunu anlattı ve dedi ki:

Yeni tanrılar..

"— Gayet tatlı, ideal bir devreye giriyorduk. Ebedi sulha, durmayan terakkiye doğru gidiyorduk.

Motör, otomobil, telsiz, spor, iyyen yeni tanrılar gibi gösteriliyordu. His, ayaklar altında çiğneniyor, kalb inkâr olunuyor, en asil şaheserler, bayatlamış şeyler telakki olunuyor, du. İnsan nihayet ideal medeniyete, maşinist medeniyete doğru giriyor du..

Fakat, inkisarı hayal gecikmedi. Her tarafta silah sesleri işitilmeğe başladı. Nihayet kriz geldi. Bir tanrı gibi metedilen makinenin, çalışmayı yediği, işçi gündeliklerini yediği anlaşıldı. Bundan sonra da klasisizme doğru yeni bir cereyan başladı. Mesela, Sovyet Rusyada yapılacak "Halk sarayı", için çağırılan en ileri mimarlara, bu sarayın klasik stilde olacağı söylendi. 1930 da, Almanyada da eksantrik fanteziler bitmişti. Böylelikle alman güzideleri, hiç bir zaman muvazene ve ahenk ananalarından vazgeçmemiş olan fransız güzidelerine yaklaşmış oluyordu. Fakat:

Siyasa ve sanat

"— ... Ara yerde Hitler iş başına geldi. Bu siyasal hadisenin, sanat üzerinde tuhaf bir tesiri oldu. Rasizm her şeyde olduğu gibi sanatta da inkişaf etti. Bir çok büyük yaratıcılar, Almanyadan uzaklaştırıldılar, dağıtıldılar. Şunu da söylemek gerekir ki o zamanki alman artistik eliti hafifçe yahudilik ve geniş ölçüde de bolşevizmle lekelenmiş bulunuyordu.

Bu eliti itibardan düşürmek için modern stilin, fransız stili olduğu söylenildi. Tabii Almanyada bundan daha ağır bir küfür yaktı..

O sıralarda gazetelerde tahrik edici yazılar okuyan fransızlar da, sıyasada olduğu gibi sanatta da milliyet cilik duyguları uyandı. Eski üstadlar tekrar nüfuz sahibi oldular. Modern stilin alman stili olduğu söylendi. Modern fransız ressamlarıyla modern heykeltçiler, modern mimarlar, klasisizm lehinde bir savaşa giriştiler. Lö Korbüzye'nin, nüfuzunu inkâr ettiği "his", , intikamını aldı. Dekor gene geri geldi. İfratlardan usanç duyulmağa başlandı.

Klasisizme dönüş

"— ... 1925 ile 1934 arasındaki zaman içindeki biricik dekor, hendesi dekordu: Pergel çizgileri, müselleler, mainler... Şimdi bunların hepsi tarihe karışmıştır. Yeniden, fakat daha zarif, daha sade şekilde, tezyinata avdet edilmiştir.

Biz Fransızlar iki yıldanberi kendi kendimize çalışıyoruz. Tekrar eski bazı ananalara, bilhassa, çok değeri olan tevazün, fikir, zariflik, sevinlilik ananalarına dönmek istiyoruz. Bu ise, çok büyük bir emeldir..

Bundan sonra, Fransada son zamanlarda yapılan yeni binalardan ve B. Lapradın eserlerinden bazılarının fotoğrafları projeksiyonla gösterildi. ve ünlü mimar, bunlar hakkında izaahat verdi.

Projeksiyon bittikten sonra, modern evlerde kullanılan en yeni döşemelik ve perdelik kumaşlardan çok güzel örnekler gösteren B. Laprad, Bayanların zevklerinin incelighinden, ev döşemesi bakımından her yeniliği tatbik etmek istedikleri için, dekortörleri güç bir duruma soktuklarından bahsetti.

B. Laprad, iyi tanışmanın iyi anlaşma demek olduğunu, sistematik tenkidlerden vazgeçilmek gerektiğini bir şey hakkında hüküm vermek için salâhiyet sahibi olmak lazım geldiği

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Çin-japon işi bir dünya meselesi mi oluyor ?

Milletler cemiyeti habesi - italyan anlaşmazlığında zecri tedbirleri tatbik etmeğe uğraşılıyor. Bütün dünya gözünü, Akdenize, Süveyş kanalına dikmiş, Londra, Roma ve Adisababadan gelen haberleri okuyor. Avrupanın büyük ve küçük, ne kadar devleti varsa, hepsi bu işlerin düzelmesini beklerken, Japonya, birkaç yıl önce başlamış olduğu ve son günlerde duraklamış gibi görünen yayılma işini bitirmek üzere yeniden harekete geçmiştir. Bu işin bir Çin-japon işi halinden çıkarak bir dünya meselesi olacağı hakkındaki tahminler sıklaşmağa başladı.

Bu iki yazı bu tahminler etrafında görüşlerden bazılarıdır.

Japonya'da olan biten hâdiseler, Amerikayı, Avrupa'daki hâdiselerden çok değilse bile, her halde aynı derecede alâkadar etmektedir. İnsan, Amerikanın garbine doğru ilerledikçe, Asya'da o nisbette ehemmiyet kazanıyor. Avrupa'da Fransız — Alman münasebetinin inkişafı Avrupa'da nasıl büyük bir alâka ile göz önünde tutuluyorsa, San Fransisko ve Amerikanın uzak garbindaki memleketlerde de Japonya'nın aysal inkişaf ve Okyanos'da her hangi bir anlaşmazlığın çıkması aynı derecede büyük bir alâka ile zihinleri oyalıyor.

Amerika kıtasındaki durumlarla hiç bağlanmadan bütün devletler Uzak şarktaki sulh ve harb işlerini aynı dikkatle ölçüp biçiyorlar. Çünkü, gelecek tehlike, hem sarktan, hem garbtan ve hem de Panama kanalı üzerinden geçerek cenuptan da çatabilir.

Nev Repüblük gazetesi geçenlerde yazdığı bir yazıda diyor ki: On yaşıma aşan her Amerikalı bundan böyle şunu bilmelidir ki, Japonya, hakimiyetini tekmiil Asyaya ve hele Çine yaymağa azmetmiştir. Japonlar lüzum gördükleri yerde sözü toplara bırakacaklar, veya ekonomik ve finansal tazyik kullanacaklardır.

Vaşington konferansı ve 1929daki dokuzlar andlaşması yapıldığı gün denberi Japonya ile Birleşik Amerika hükümetleri arasındaki münasebetler çok kötü bir gırdada inkişaf etti. Andlaşmanın imzalanmasından az sonra gerginlik bir parça hafifler gibi olmuştu. Amerikalılar Filipin adalarında süel tedbirler almaktan vazgeçmişlerdi. Japonya'nın ekonomik mahfilleri, Çin pazarlarını kendi tecim alanlarına bağlamak ve aynı zamanda « açık kapı politikası » prensibini bozmadan Amerika kapitali ile birlikte çalışmak umudunu besliyorlardı. Bu vaziyet karşısında Tokyo hükümeti ingiliz ittifakına kulak asmadı ve Okyanos statüsünü tadil eden andlaşmada bir muvazene gördüğünden Londra ile Vaşington arasındaki donanma itilâfına kâfi gördü.

Fakat bütün bu umutların hepsi de boşa çıktı. 1924 de Centelmen agreemanının bozulması, japonların amerikalıya hicret etmelerinin tahdit edilmesi japon milletinin unuruna dokundu. İrk meseleleri büyüdükçe büyüdü.

Bu yılın başlangıcında Arizona'da birçok hâdiseler çıktı. Şimdi orada bir de, yabancıların - bundan maksat japonlardır - ziraat işlerinde çalışmalarını yasak eden bir kanun hazırlanıyor. Bunu işiten japon elçisi, bu kanunun kabul edilmesi, japon

ni anlatarak, türk eserinin ve bilhassa Ankaranın tenkid edildiğini sık sık işitmekte olduğunu, bu haksız tenkidlere katılmıyacağını söyledi ve müshabesini şu cümlelerle bitirdi:

"— Bazı kimseler, şehrin pek lüks bir yola girmiş olduğunu söylüyorlar. Ben ise tamamen aksini düşünüyorum. Sizin nesliniz gibi bir nesil, büyük bir tarih sayfası yaşamak taliine mazhar olduğu zaman, bunun hatırasının ebedi olarak kalması için, bu tarih sayfasını maddileştirmek gururunu da elde etmelidir. Abideler, yarı, yüzyıl, bin yıl sonra Atatürk'ün şanını hatırlatacak olan şahidlerdir. Kamâlist Türkiyenin idarecilerine yapacağım bir dilek varsa o da Şefinizin ve milletinizin büyüklüğüne uygun, daha büyük ve memleketinizde bulunan güzel taşlarla bezenmiş sağlam binalar yapmanızdır..

lara, Amerika'da verilmiş olan hakların ayak altına alınması demek olacağını ileri sürerek, protestoda bulundu. Arizona parlamentosu, japon muhacirlerine karşı hazırlanmış olan kanunun ileride yapılacak olan bir toplantıda görüşülmesine karar verdi.

Bu mesele etrafında, gerek Japonya'da gerekse Amerika'da, pek tabii olarak yapılan polemikler gerginliği hafifletecek şeyler değildi. Şanghay meselesi, Mançuriya seferi, Mançukuo'nun organize edilmesi de Japonya ile Amerika arasındaki bağları sağlamlaştırmağa faydası dokunacak şeyler değildi.

Birleşik Amerika hükümetleri, Uzak şarktaki emniyet âmillerinin yıkılışını korku içinde seyretmeğe başladı. Vaşington, Japonya'nın uluslar sosyetesinden çekilmesine ve açık kapı siyasasına Mançukuo devletini tanınamamak ve donanmasını büyütmeğe cevap verdi.

Vaşington donanma andlaşmasının 17 ilkkânun 1934 de resmen bozulması üzerine gerginlik kat kat arttı. Bugünkü günde, deniz kuvvetleri meselesini görülecek olan yeni bir konferans toplanıncaya kadar, umumi bir emniyetsizlik hüküm sürecektir.

Amerikanın siyasal mahfilleri, Okyanos'da süel yerler hazırlanmasını yasak edilmesine dokuzlar andlaşmasının bir esası gözüle bakmakta, Çin'deki açık kapı siyasasına ve andlaşmayı imzalayanların Uzak şarkta ki haklarına karşı saygı gösterilmesini istemektedir.

Şimdiki halde her şeye yeniden başlamak lâzım geliyor. Japonya, Asya denizlerinde kendine üstünlük kurmağa mümkün kılan bir sistemin arkasında saklanıyor ve türlü türlü yollardan yürüyerek Çini kendi nüfuzu altına almağa uğraşılıyor. Sisini yükselttikçe yükselterek, vaziyetinin, manevî otoritesinin, yayılma ihtiyaçlarının göz önünde tutulmasını istiyor. Hareketlerini haklı göstermek için Amerikayı örnek alarak, Uzak şarka Monroe doktrini damgasını vurmağa kalkıyor.

Japonya'nın bu gidişi ve arzuları Amerikanın salâhiyetli mahfillerini çok kuşkulandırıyor. Bu işlere bağlı olan ekonomik meselelerde, kolayca düzeltilebilecek şeylerden değildir. Amerika istihsalı, japon rekabetinin tekmiil Asya pazarlarına, Cenubi amerikaya ve hatta Birleşik Amerika hükümetlerine yayılmasından korkuyor. Birleşik Amerika hükümetlerindeki fabrikatörler, japon mallarının baskınma karşı protestoda bulunmak için, beyaz saraya murahhaslar göndermek zorunda kaldılar.

Japonlar, 1934 de Birleşik Amerika hükümetlerine 7 milyon yarda yünlü kumaş sokmuşlardır; 1935 yılı ikinci kânununda getirilen kumaş 3,5 milyona varmıştır. İş bununla da kalmıyor. Şimdilik büyük bir tehlike olmamakla beraber, şapka, kâad, porselen, ampul, çocuk oyuncakları gibi daha birçok maddelerin tutarı, kumaştan aşağı kalmadığı şöyle düşün, alabildiğine yükseliyor.

Ruzvelt, dokuma fabrikatörlerinin murahhaslarına, bir ayda 4 milyon yarda tutacak olan ithalatın Birleşik Amerika hükümetlerindeki dokuma

nın yüzde birini bile tutmadığını işbata kalktı.

Vaziyet bu kadar elverişli bir halde olmasına rağmen, japon düşmanlığı propagandası ve hele kendine karşı bir tehdit gözüle baktığı japon yayılmasına karşı yapılan propaganda gün geçtikçe büyüyor.

Amerika'da korku saçan şey, japonların Birleşik Amerika hükümetlerindeki tecim rekabeti değildir. Amerikalıları asıl korkutan ve düşündürten şey, japon milletinin dünyanın her tarafında, en ufak bir fırsatı bile kaçırmadan tatbik ettiği istilâ metodlarıdır. Herkes kendi kendine, eğer japonlar, Çin'de, Hindistan'da, Afrika'da hasılı dünyanın her tarafında ihracat hücumuna geçecek olurlarsa, işler nereye varacaktır; diye korka korka soruyor.

Japonların geçici olarak italyan habes anlaşmazlığına karışması bile Amerikaya yeni bir ders oldu.

Yazar :

Fransua dö Tesan

Noyes Viner Jurna'nden

Uzak şarkdaki değişiklikler

9 İkinci teğrin 1935 tarihli Noyes Fraye Prese gazetesi yukardaki başlık altında yazdığı bir başyazıda diyor ki:

1935 yılı, Çin - Japon yaklaşmasını, büsbütün cebirsiz olmasa bile herhalde apaçık bir hakikat olarak tarihe geçirecektir.

Japonya'nın süel diplomatları bu hususta ilk adımı attılar; bu diplomatlar, motörlü kıtalarını harekete geçirdiler: Bu hareketlerle kazandıkları muvaffakiyet şu oldu: Tekmil Hopeks Çin askerleri tarafından boşaltıldı ve orada bulunan Komün-tang grubu dağıtılarak yerlerine japon dostu olan memurlar oturtuldu. Denebilir ki, Japonya birkaç aydanberi Pekin - Tiyençin'in en ehemmiyetli olan sahalarında nüfuzunu kat kat kuvvetlendirmiştir. Japon donanmasının üstünlüğünü hissettirdiği Şanghay'da aynı hükümleri vermek mümkündür. Bugünkü günde, japonlara 1932 de kahramanca karşı koymuş olan Çin Ordusunun ruhundan ufak bir eser bile kalmamıştır. Buna rağmen japonlar, Çine yaklaşmak sıyasalarında tuttukları "acele etmeden yürümek" yoluna karşı artık sabırsızlık göstermekte ve "müspet" yani enerjik bir politika güdülmesini istemektedirler. Buna karşı Çin hükümeti de, elinde kalmış olan son kuvvetleriyle göğüs germek istiyor ve bir yandan japon militaristlerine boyun eğer bir tavır takınıyor, öbür yandan da, japonları şaşırtacak olan ekonomik tedbirlerle ortaya çıkarak kendilerini Tokyonun tesirinden kurtarmak ve istiklallerini korumak peşinde koşuyor.

Fakat ne de olsa mühim şehirlerde, hâlâ japonlara muarız Moğolistan'da, yüzlerce yıllık istiklallerini müdafaa etmeğe hazır duran göçebe halka hâlâ rastlanılmaktadır. İşte bu tezahürlerdir ki, japon generallerini, Çin'in şimalinde katı sonuçlar verecek hareketlere geçilmesini istemek zorunda bırakmaktadır.

Kızılay Balosu

31. 12. 935

Büyük sigan müziği, Balet ve yıl başı eğlenceleri

İstanbul mektupları:

Şehirlerde fiatlar ve pazarlar

Ucuz fiat normal fiat değildir. Pahalı da değildir. Normal fiat, maliyet masraflarını karşılayan, müstahsil masraflarını ve normal kazancını temin eden fiattır.

Fiatın ucuz veya pahalılığı, alıcının ödeme kabiliyetine göre değil, maliyet fiatlarının ucuz veya pahalılığına bir de arz ve talep arasındaki uygunluğun derecesine göre hesap edilir.

Bir malın fiatı normal olarak;
a - İstihsal kredisinin tanzim edilememesi,
b - Rasyonel istihsal yapılamaması,
c - Mühassıs veya ucuz işçi bulanamaması,

d - Toprak kira veya vergilerinin yüksekliliği,
Gibi sebeplerle tarlada,

a - Ambalaj, nakliye, yüklenip boşaltma masraflarının pahalılığı,
b - Nakliyat komisyoncularının fazla kârları (ki bunda kabızmallık gibi banker komisyonculuk usulü de dahildir).

Gibi sebeplerle yolda,
a - Dükkan, depo kiralalarının,
b - Şehir içi nakliyelerinin,
c - Faizin pahalılığı (esnaf kredisi teşkilatı olmayan yerlerde)

d - Devlet ve şehir vergilerinin yüksekliliği, (mesela mezbaha olan şehirlerde mezbaha resimlerinin et fiatlarına yaptığı tesirler)

e - Tevzi teşkilatının bozukluğu, (az sermayeli ve az kredili dükkanların çokluğu ilh. gibi)

Gibi sebeplerle şehirde, anormal olarak da;
a - Mahsulün ihtiyaca yetecek kadar istihsal edilememesi, arzın talebi karşılamaması,

b - Mahsulün - fazla kazanç kastiyle - ihtiyaca yetecek kadar talebe arz edilememesi,

Gibi sebeplerle hem tarlada, hem şehirde yükselir ve ancak bu sebeplerle mücadele edilerek fiatın normaline dönülebilir.

Pahalılık mücadelelerinde sebepler bir tarafa bırakılarak neticeler - fiatlar - üzerinde durulamaz ve sebepleri ortadan kaldırmadan muvaffak bir mücadele yapılamaz.

— Kredim ve istokum kalmadı, narh düşüktü zarara katlanıp eklemek çıkaramadım!

Diye firıncıya kredisi ve unu temin edilmeden,

— Beyannamene göre eklemek çıkarmaya mecbursun!

Emri yerinde olarak verilemez. Pazarlar için de vaziyet böyledir.

İstanbul umumî meclisinin 8 son teşrin tarihli toplantısında azadan biri, İstanbul pazarlarını,

— Şehire karşı ağır yükler yüklenen dükkanlılara karşı, şehrin hiç bir türlü masrafına iştirak

etmiyen profesyonel satıcılar - madrabazlar - lehine "yanlış bir himaye tedbiri"

Olarak anlattı ve belediyeden normale dönmek için bu - geri tedbirden - vaz geçmesini istedi. Ben durumu umumî meclisin sayın üyesi gibi telakki edenlerdenim.

Bir şehirde bir malın maliyetini azaltmak demek; hepsi ayrı ayrı şehir menfaat ve gelirleri arasına giren, iş sermayesini, iş ihtisasını, kirayı, vergiyi, tesis ve idare masraflarını ortadan kaldırmak demek değildir.

Belediyeler, şehirlerde ancak fiatın normal teşekkülüne mani olan sebeplerle mücadele edebilirler. Şehiri, şehir hizmetlerinin tanzim ve inkişafına yardım eden unsurlardan mahrum etme pahasına bir pahalılık mücadelesi yapamazlar.

Hem niçin normal; işi, dükkânı, kirayı, vergiyi - tesis ve idare masraflarını ödememeli, dükkândan sokağa çıkmalı?

Ucuz ödeyen şehir pahalı ödeyen şehirden daha mı çok müreffeh? İstanbul yumurtanın tane-sini 60 paraya, Londra 10 kuruşa yer.

Şehirlinin satın alma kabiliyeti şehirlinin iyi ödemesiyle artar. Eğer bir sene büyük şehirler ekmeğin bir kilosuna 25 kuruş ödeyebilse ve bu para şehirden çıktığı gibi doğru köye gidebilse, ikinci sene şehirli köylüye bir çiftini tek liraya satmadığı kundurayı üç, bir katını beş liraya satmadığı elbiseyi on beş liraya satar.

Bir tek yıl, memlekette iş hacminin genişlemesine, geçim seviyesinin yükselmesine kâfi gelir.

Bütün gıda maddelerinde olduğu gibi ekmekte de ucuzluk için pahalılıkla değil, normal için anormal ile mücadele etmek zorağındayız.

İstanbulda ekmek meselesi, ekmek sıkıntısı, ekmek pahalılığı, bir normal buhran bir normal artış değil; bir istokçular ihtikârı meselesi idi (1). Fiatın normali için, istokçular ihtikârından başka bir şeyle; mesela yalnız fırın veya yalnız fırıncı kariyle nasıl mücadele edilebilir. Ve bu anormal artış karşısında İstanbulun Ankaradan daha ucuz ve daha iyi ekmek yemesi nasıl normal ile izah edilebilir?..

Büyük şehirlerde halkın belediyelerden istediği ucuz fiat değil, Fazla faiz, fazla kâr, fazla mas-

(1) Umumî meclise verilen rakamlara göre, eğer Ziraat Bankası piyasaya karışmasaydı, İstanbul halkı 116 günde istokçulara - zahireciler ve değirmenciler - en az 690.000 lira fazla kâr ödiyecekti.

Donanma Cemiyeti İkramiyeli Tahvilât piyangosunun 15 İkinci Teşrin 1935 günü yapılan 59 ncü keşidesinde ikramiye ve amorti isabet eden tahvil numaralarını gösterir cetveldir.

Bu keşide de itfa olunan terip numaraları

140. 1023. 1734. 2617. 3075. 3438. 4409. 5194. 7283. 8557. 9612.

İkramiye isabet eden numaralar

İkramiye TL.	Tertip No.	Sıra No.
1000	3075	3
300	7283	23
100	9612	45
100	1734	21
50	4409	50
50	3075	57
10	5194	29
10	3075	91
10	140	41
10	9612	73
10	1023	13
5	5194	20
5	2617	27
5	8557	76
5	5194	83
5	2617	62
5	1023	30
5	3075	82
5	2617	48
5	4409	51
5	5194	34

Balâdaki tertiplerin hizalarından gösterilen sıra numaralarından mütebaki aynı tertiplerin diğer sıra numaralarına ve 3438 numaralı tertibe kâmilan amorti isabet etmiştir.

İkramiye ve amorti bedelleri 22 İkinci Teşrin 1935 tarihinden itibaren tediye edilecektir.

Amorti bedeli beher tahvil için bir türk lirası ve on kuruştur.

raf, geri iş ödemiye normal fiattır.

Normal fiat, idari tedbirlerle, cezalarla, talimatname ve nizamnamelerle temin edilmez. Yalnız bilmek de yetmez. Bu;

Kontrolsuz, mesuliyetsiz mübadelenin normal fiatın teşekkülüne en çok yardım eden bir unsur olduğu hakkındaki iddialara aykırı, ayrı bir anlayış, ayrı bir inanış ve mutlaka yapma ve başarma kararı ister.

İstanbulu - ekmek işinde - serbest mübadelenin soktuğu sıkıntıdan devletin ziraat bankası vasıtasıyla piyasaya karışması kurtardı, bu tecrübe; şehir idarelerinde yanlışları düzeltmek ve bir daha tekrarlamamak için bir tam tedbir örneği olmalıdır.

Neşet Halil ATAY

Endüstri bahisleri

Taş kömüründen benzin çıkarmak

Dünya petrol politika sı - İngiltere ve Amerika mücadelesi - tecrübeler ve başarı

Herkes bilir ki, İngiltere, dünyada petrol kuyularına hakim iki büyük memleketten biridir. Tarihi de aşağı yukarı bellidir: Dizel motörü butu - nuncaya kadar, petrol bugünkü önemi taşımıyordu. Dünya sırayasına mevzu olan madde taş kömürü idi. Bu kömürlerin en iyisine malik olan İngiltere, bu sayede yalnız endüstri ve tecimine, gemiciliğine müstesna bir gelişim temin etmekle kalmamış, dünyanın belli başlı deniz geçitlerinin de elinde tuttuğu kömür stoklarıyla dünya taşımına ve denizlerine hakim bir hale gelmişti.

İngiltere'nin elindeki bu stoklardan istifade etmeden her hangi bir geminin büyük seferler yapması kabîl değildi.

Dizelin keşfi, petrolü kömürün yerine koydu. Daha ekonomik daha teknik gemicilik başladı. O vakta kadar ingilizlerin elinde petrol imtiyazı yoktu. Londra'da bütün ingiliz milyonerleri, hükümetçe gizli bir toplantıya çağırıldı. Ve bunlara İngiltere hegemonisini tehdit eden yeni vaziyet izah edilerek dünyanın her tarafında petrol avına çıkmalarına gizli karar verildi.

İlk defa Meksika ve İran körfezlerinde inci aramak maksadile İyeshell sosyetesini kurdular ki bugünkü büyük ingiliz petrol sosyetesinin ana-sıdır. Bizzat Amerika birleşik hükümetleri içinde, orta ve cenubi Amerika'da, İran'da birçok petrol sahaları buldular ve satın aldılar. Bütün bunlar gizlice yapıldı ve günün birinde Londra'dan dünyanın her tarafına dağılan resmî bir bildiriğ İngiltere'nin şimal Amerika birleşik devletlerinden ziyade petrol kaynakları elde etmiş olduğunu ilân ediyordu.

Büyük harpta Holanda gemileri ancak İngiltere ile anlaşarak sefer yapabildikleri için Şel, en büyük Holanda petrol sosyeteleri olan « Royal daç » da çenberi içine alarak bir fusion yaptı. Büyük harptan sonra Versay'da fransız ve italyanlarla gizli bir anlaşma imza ettiler. Buna göre bu memleketlerde ellerine geçebilecek petrol kaynaklarını İngiltere emrine bırakıyor ve kendileri memleketleri için sadece rafineri yani ham petrolu musaffa hale getirmek ve gereken ham petrolu ingiliz Raynaklarından almak hak ve teahhüdünü elde ediyordu. Bunu takip eden Musul petrolleri itilâfi malûmdur.

İngiltere'nin halâ da devam eden politikası ise şu idi :

Şimal Amerika birleşik hükümet-

leri elindeki petrol kaynakları gittikçe azalmaktadır. İngiltere eline geçirdiği yeni imtiyazları işletmiyerek oyalıyacak ve bu suretle piyasada fazla istihsal vaziyetine de meydan vermiyerek fiatleri de kârlı seviyelerde tutacaktır. Bu açık durum İngiltere ve Amerika arasında açık ve şiddetli bir petrol savaşını doğurmuştur.

Kömürden petrol

İngiltere kömürden petrol ve benzin ve yirmiye yaklaşan diğer tahvi müstahzarat ve bu arada sinî gübre endüstrisi politikası ile üç yıldır bu savaşa yeni bir cereyan vermeğe başlamıştır. Bu cereyanın başlıca sebepleri şunlardır :

1 — Kömür ve petrol her memlekette milli müdafaa ve ekonomik yükselme bakımlarından daima milli ve devleti birinci derecede ilgilleyen bir madde olarak kabul edilmiş ve her hangi madde ile mukayese kabilsiz bir ehemmiyet almıştır. Bir ingiliz başbakanı vaktiyle kömür için İngiltere tacının en parlak elması demiştir. Başka bir ingiliz, İngiltere kralı taht sandalyesinde değil kömür çuvalı üzerinde oturmaktadır. diyor. Fakat bugün benzin ve petrol için daha kuvvetli sözler söylenmektedir :

Petrol yirminci asır medeniyetinin damarlarındaki kandır diyorlar. Bu vaziyet her memleketi yaşayabilmesi için lüzumlu olan bu kanı kendi sınırları içinde de az çok temin zoruna sevk etmiş ve fransızların, alelade odun kömürünün teksifine ve gazına dayanan milli karburan, almanların şistten benzin istihsalı, italyanların ispirtodan da benzin gibi istifade edilmesi, Macaristan'ın linyiti veya mağden kömürü bulunan diğer birçok memleketlerin ise linyitten veya mağden kömüründen benzin ve müstakkatı istihsalı tecrübe-rini doğurmuştur.

2 — İngiltere büyük kömür müstahsili bir memleket olmakta devam ediyor. Kömür endüstrisi büyük bir buhrana maruzdur. Kömüre hem başka bir istimal şekli bulmak hem de kömür benzin istihsaline en müsait madde olduğu için daha ucuz maliyetle, birinci fıkradaki teşebbüslerden kömüre dayanmayanları kırmak ve hepsinin üstünde İngilterenin milli müdafasını kuvvetlendirmek ve icabında İngiltere adalarından tedarik etmek mevzu-bahistir.

Bu düşüncelerle İngiltere hükümeti bu teşebbüsü finansa etmek ka-

- Sayfayı çeviriniz -

ULUS'un romanı:

Tefrika: 39

Kırmızı Zambak

Yazan: Anatol FRANS

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

— Floransada, daha o, yarı-müslüman ve yüksek değerli Manfred devrinde bile, Epikür mezhebinden oldukları söylenilen ve tanrının varlığına karşı sebepler arıyan insanlar görülüyordu. Güzel Guido Kavalanti, ruhun ölmezliğine inananları bilmezliklerinden dolayı küçümsüyordu. Onun şu sözü tekrarlanıyordu: "İnsanların ölümü hayvanlarınkinin tıpkı tıpkısına eşidir..", Daha sonraları, antik güzellik mezarlarından çıkmış, hristiyanlık dünyası kederlenmiş göründü. Kiliselerde ve çelgelerde çalışan resimciler ne sofu ve ne de bakirdiler. Peruz'lu tanrısızdı ve bunu kimseden saklamazdı.

Mis Bel:

— Evet, dedi, fakat anlatırlar ki kafası kalmı ve ilâhî hakikatler onun sert kafatasından geçip içine giremezdi. Hırshı, pinti ve maddî menfaatlara iyice bağlı idi. Bütün düşündüğü evler satın almak.

Profesör Arrigi, Peruz'lu Pietro Vanuçi'nin müdafasına kalkıştı:

— O doğru adamdı. Floransadaki Gezuatî'ler baş rahibi, yanlış laciverd taşlarını ezerek mavi boya yapmak sanatını bilirdi. O zamanlar mavi boya kendi ağırlığınca altın değerinde idi ve şüphesiz işinin sırrını bilen baş rahip, yaptığı mavi boyayı yakut ve zeherecden de değerli sayardı. Çekilgesinin iki dehlizini resimleriyle süslediği Pietro'dan istedi. Üstadın meharetiden çok tavanlara vurulacak olan kendi mavisinden harikalar bekliyordu. Resimcinin dehlizlerinde İsa'nın tarihini çizmeğe çalıştığı müdetçe baş rahip de yanından ayrılmıyor ve ona, elinden hiç bırakmadığı küçük bir torbadan değerli tozu sunuyordu. Pietro fırçasını torbaya daldırıp boyadan alıyor ve cilayı duvara sürmeden önce su dolu bir kaba sokuyordu. Böylece büyük miktarda toz boya kullanıyordu. Torbanın gittikçe küçülmeğe olduğunu gören baş rahip içini çekiyor ve: "Bu kireç ne kadar da boya yutuyor!" diyordu. Duvar resimleri bittikten ve Peruz'luda kararlaştırılmış olan ücretini aldıktan sonra baş rahibin eline bir paket mavi boya verirken: "Bu sizindir, baba. Fırçamla aldığım mavi boyanın hoşamı dibiine çöküyor ve ben de onu her akşam topluyordum. Size geri veriyorum. İyi insanlara güvenmeği öğreniniz..", dedi.

Terez:

— Peruz'lunun hem hasis, hem de doğru olmasında bir üsnomallık yok ki. En az dürist olanlar mutlak menfaatini sevenler değildir. Bu dünyada birçok da namuslu hasis vardır.

Mis Bel:

— Tabiiğ darling, dedi. Pintiler hiç borçlanmak istemez ve müsrifler de borçlanmaktan çekinmezler. Ceblerindeki parayı hiç düşünmezler, hele borçlu oldukları paraları çok daha az akla getirirler. Ben, Peruzlu Pietro Vanuçi'nin iffet sahibi olmadığını söylemedim Kafası kalmı ve durmadan ev satın alırdı, dedim. Gezuatiler baş rahibinin boyalarını geri vermiş olmasından dolayı pek sevindim.

Şület dedi ki:

— Madem ki bu sizin Pietro zengindi, mavi boyayı geri vermesi de lâzımdı. Zenginler, manevîğ bakımından, doğru olmağa borcludurlar; yoksullar değil.

Bu sırada, hizmetçinin getirdiği ligene ellerini uzatan Şület, ibrikten dökülen güzel kokulu sularla onları yıkadı. Bunlar, Mis Bel'in, eski usule göre, yemekten sonra misafirlerine sunduğu güzel oymalı iki sanat eseri idi.

— Madam Marten'in sözleriyle veya başka suretle yaptığı veya yapabileceği fenalıklardan elimi temizliyorum, dedi.

Ve, profesör Arrigi'nin kolunda sofradan ayrılan Mis Bel'in ardısıra, kızgın, kalktı.

Salonda, Mis Bel, kahve ikram ederken sordu:

— Mösyö Şület, neden bizi eşitliğin vahşi kederlerine mahkûm ediyorsunuz? Niçin? Dafnis'in kavali, yedi tane eş kamıştan yapılmış olsaydı o kadar iyi çalmazdı. Siz, efendi ile hizmetçilerin, aristokratla işçilerin kurmuş oldukları güzel ahenkleri yıkmak istiyorsunuz. Ah Mösyö Şület, siz barın birisiniz. Yoksullara karşı merhametiniz olduğu halde ilâhî güzelliği dünyamızdan sürmek istiyorsunuz. Siz Mösyö Şület, onu koğuyor, çırılçırak ve gözleri yaşlar içinde boşayorsunuz. İnanmız ki zavallı küçük insanların hepsi zayıf, sırska ve bilgisiz oldukları gün ona yeryüzünde rastlanılmıyacaktı artık. Oh! cemiyette, türlü şartlar içinde bulunan insanların, fakirlerle zenginlerin teşkil ettikleri çeşidli grupları bozmak istemek zenginlerin de, yoksulların da düşmanı olmak, bütün insanların düşmanı olmak demektir.

Şület, kahvesine şeker koyarken:

— İnsanların düşmanı! dedi. Sert Romalı da, kendisine aşkı öğreten hristiyanları bu adla çağırırdı.

(Sonu var)

Kamutay iskân kanununu kabul etti.

(Başı 1. inci sayfa)

rini muhafaza ederek getirilmelerini diledi.

Necib Asım Yazıksız (Erzurum) Yapılan evlerin münferid olduğunu, köylerin düzenli ve plâna yapılmasının bir zaruret olduğunu izah etti.

İç Bakanımızın izahatı

— Kanunun esbabı mucibesi muhacir işlerini ikiye ayırıp politika kısmı dahiliyede ve işin muaveneti içtimaiyeye taalluk eden kısmını da Sıhhiye Vekâletine vermekten ibarettir. İskân işinin, nakil, iskân ve işe tarafları teknik itibarıyla doğrudan doğruya Sıhhat Vekâletine taalluk ettiğinden dolayı Vekâlete devrederek teknik yollardan yürüme-yi daha muvafık bulduk.

Tek ve müctemi muhacirler davası da gene politikaya taalluk ettiğinden dolayı muhacirler müctemi bir halde geldikleri takdirde heyeti umumiyesi bir-den kabul edileceği için keyfiyetten tabiatıyla Dahiliye Vekâleti haberdar olur. Ve nereye gideceğini bilir. Fakat tek başına gelecek bir mülteciyi Dahiliye Vekâleti, nereden gelmiş, ne maksatla gelmiş, nereye yerleştirilecek bunu nereden bilsin. Bu, maksadı uzatmak için değil, bilâkis tarafeyn birbirini haber dar etsin içindir. Muhacirin işleri vakit vakit meclisi âliyi ve bu kürsüyü çok işgal etti. Ve işgal edeceği kadar mühim-dir. Umumi nüfus siyasetimiz esaslarından biri dışardaki türklerin buraya gel-

rarını vermiş ve büyük bir kredi açarak çok kısa zaman içinde teknik büyük başarılar elde edilmesini temin etmiştir.

Kömürden benzin ve mühimmat yapılmasında, yol inşaatında, sun'i gübre imalinde kullanılan ikinci derecede maddeler ihtisali bugün artık bir tecrübe mevzuu olmaktan çıkmış ve büyük kat'i sanatlardan biri hadine girmiştir.

İngiltere'de bu iş bilhassa imparatorluk kimya endüstrisi sosyeteleri (Imperial chemical industries) tarafından idare edilmektedir.

Bu, hükümetçe yardım ve hattâ aşağı yukarı idare edilen bir kurumdur. Alman rekabeti karşısında tehlikeye düşen ingiliz kimya sanayiini himaye ve kuvvetlendirmek için teşekkül etmişti. Bu şirket 15 ilkteşrin 1935 de İngiltere'de Billingham-on-tees şehrinde şimdiye kadar vucuda getirilmiş olanların en büyük ve en mükemmel olan ve yalnız kömürden benzin çıkarma işini ihtiva eden fabrikasının açılış törenini yapmıştır.

B. Makdonaldın nutku

Fabrika'nın açılış töreninde bulunan ve açılışını yapan Mak Donald'ın verdiği söylev ve bu yeni fabrikaya ait sosyete direktörü tarafından verilen tafsilâtın başlıca kısımları şudur: Mak Donald bu arada şunları söylemiştir :

— Milletlerin endüstride, bilhassa son bir kaç asır içindeki, ilerlemeleri onların yakacak maddeye ve kuvvet ihtisaline olan hakimiyetlerinin derecesine göre ölçülmüştür. Endüstrinin ilerlemesinde memleketin geniş kömür havzaları, İngiltereyi mükemmel ve en önde bir mevkiye koymuştur. Fakat son zamanlarda bu düşüncüyü baltalayan iki ihtira, yapılmıştır: Birisi dahili istic (the internal combustion engine) ve diğeri tazyikli istic (the compression ignition engine) makineleridir. Bunlar kuvvetin mekanizmasında ve netice itibarıyla kuvvetin cinsinde, devrim yapmışlardır.

1923 de ingiliz « Mahrukut taharriyat istasyonu », nda kömürden benzin istihsalı için, tecrübelerle başlanmıştır. Hükümet araştırmaların yapılabilmesi için lâzım gelen masrafları temin etmiştir. 1927 de bu tecrübelerle devamı « I. C. I. » sosyetesine üze rine almıştır.

O tarihten bugüne kadar olan bitenşeyler adeta peri masallarına benzemiş, ve alınan harikulâde neticeler, artık kimya ilminin en mübalagalı fıkralarını da geçmiştir.

(Sonu var)

meleridir. Mesele yalnız nüfus işle de kalmamıştır.

Bize düşen borç

İskân his işi, merhamet işi, insaniyet, adalet işi olarak da tecelli eder.

Türkiyenin bugünkü mazhar olduğu terakki, refahı gören hariçteki ırkdaşlarımız kendilerini bundan aşağı bir mevkide görmemek için buradaki türklerin hayat ve hukukundan istifade etmek istemektedirler. Bunlara kapılarımızı arkasına kadar açmak bizim için bir borçtur.

Bir memlekette hak ve adalet olmazsa kimse oraya uğramaz. Az zamanda hepai gelecek, şen yurdun, şen havası içinde bizimle beraber yaşayacaklar ve elbette mesut olacaklardır.

Eski devre ait muhacir işlerini bir tarafa bırakıyorum. Cumhuriyet devrinde yani, 923 den bugüne kadar memleketimize 600.000 muhacir gelmiş bulunuyor. Bunun 400 bini mübadele suretiyle gelmiştir. Diğer kısmı da kendi istek ve arzularıyla gelen ırkdaşlarımızdır. Muhacir işleri, bidayeten Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından görülmüyordu. 1923 de mübadele mukavelesinin tatbika girmesi üzerine bir İskân Vekâleti ihdas edildi. Bir seneden biraz fazla devam eden bu İskân Vekâleti mübadeleden arkası alınması üzerine ilga edilerek muhacirin müdiriyeti umumiyesi yapıldı. Bu da 929 a kadar devam etti. Ve ilâ edildi. Nüfus müdiri-yeti umumiyesi teşekkül etti. 929 dan 934 e kadar muhacir işleri bu suretle görüldü.

Göçmen davasının mühim yılı

Devlet bütçesinin darlığı ve buhran bu işe daha fazla ehemmiyet vermeme-ze mani oldu. Bu hususta en büyük ehemmiyet 934 ün mayısında burada verdiği-niz bir tahsisatla başlar. Ondan itibaren Rumeliden gelen ırkdaşlarımız gene Rumeliye ve Trakya'ya yerleştiril-meye başlanmıştır. Şimdiye kadar Trakya'ya yerleştirilen nüfusun miktarı, Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya ve Yunanistan'dan gelenler dahil olmak üzere 65.000 kişidir. Yekûnları birer birer arzedeceğim. Bunlar Trakya'nın muhtelif yerlerine yerleştirilmiştir. Geçen sene, ve bu sene verdiğiniz tahsisatın kısmı azamî Trakya'ya hasredilmiştir. Bugün Trakya'da gelecekleri yerleştirecek ve yerleştirilmesine müsaide olack kadar cam, çivi gibi inşaat malzemesi vardır. Bu sene en çok muhacir gelen yer, Romanya olmuştur. Romanya hükümetiyle mukavele altında değışle bile şifahen anlaşılan bir takım ahkâm vardır.

Hükümler nelerdir?

Bu ahkâmın esası şudur: Türkler mallarını serbestçe satacaklar, paraları alacaklar ve orada kanunun müsaadesi nisbetinde mal alarak burada leva ile türk parasının mübadele suretile maruz kalacağı düşkünlüğe mani olmak, bekaya vergileri affetmek, kendilerinin askerden olan çocuklarını askerden çıkarak, memuriyette bulunup da tekaüt olanların maaşları verilecek, şüphesiz ki dost Romanya hükümetinin gösterdiği bu kolaylık bizce şayanı şükrandır. Fakat henüz mukavele şekline girmedigi için ne bizi ne de onları kayıt altına sokmuş olmak için söylemiyorum. Yalnız arada geçen bir müzakeredir. Romanya da evini satarak ve işlerini tanzim ederek Köstence'de vapura intizar eden üç bin türk vardır. Keza evlerini sattıkları halde şimdilik evlerinde hazır bulunan beş bin kişi vardır. Bunların mecmuu sekiz bin kişidir. Bunlar kiş gelmeden evvel Trakya'ya nakil ve kış dolayısıyla Trakya'da yerletirilmeleri kabil olmazsa İstanbul ve civarında yerleştirilmeleri hükümetçe kararlaştırılmıştır.

Alınan tedbirler ve durum

Sonra bunların kış günü küçük vapurlarla yavaş yavaş nakli zor olacağı için bunların devletin elinde bulunan büyük vapurlarla nakli ve toplu bir halde memlekete getirilmeleri düşünülmüştür. Bu hem kendileri için, hem de ehil-kümet için daha iyi olacaktır. Son verilen karar budur. Tabii bundan sonra gerek kanun ve gerek muhacir hakkında ne yapılacağını arkadaşım icab ettikçe izah edecektir.

Türk muhacereti tarihimizin çok hazin bir faslını teşkil eder. Şimdiye kadar olan muhaceretler cebiridir. Türkün vasfı vadır. Sancağını ve hakimiyetini kaybettiği yerde yaşamıyor. Bu hususa dair geçen safhaları hepimiz biliyoruz. Tekrar edecek değilim. B. Kitabının da işaret ettiği gibi bu defaki muhaceret böyle değildir. Bu defa Romanya'dan gelen muhacirler mallarını satarak gelmektedirler. Bulgaristan'dan gelenler aynı şerait dahilinde gelmiyorlar.

İki senede Bulgaristan'dan 35 binden fazla muhacir gelmiştir. Son aldığımız haberlere göre bin aile mallarını tasfiye etmiş olarak Bulgaristan'da beklemektedirler. Hükümetimiz bunlar hakkında icabeden tedbirleri derpiş etmiştir. Muhaceret işlerinin dahile taalluk eden kısımları da olmuştur. Seylap, heyran ve saire dolayısıyla memleket dahinden hareketler yapılmıştır. Şimdiye kadar şarka da muhacir gönderilmiştir. Ve gönderilmeye devam olunacaktır. Kanunda zikredildiği gibi memleket mntakaları ayrılmıştır. Trakya bu mntakaların başlıcalarındandır.

Trakya'da bir milyon nüfus göreceğiz.

Biz Trakya'da muayyen bir zaman zarfında — İstanbul hariç — laakal bir milyon nüfus görmek istiyoruz. Ve bunu az zamanda göreceğimize eminiz. (İnşallah sesleri) Trakyanın şüphesiz en büyük sermayesi kendi nüfusedir. Son sayım neticeleri de bize göstermiştir ki, memleketimiz nüfusu en çok artan dünya memleketleri arasındadır ki, bu nisbet bizde binde 23 tür. Bugün Trakya'ya yerleştirilen ve yerleştirilecek olan nüfus oraya en yakın olan yerlerden ve Trakyanın havasına, suyunu, toprağına, az zamanda alışabilecek olan yerler ahalisindendir. Trakya'ya beş yüz bin nüfus yerleştireceğiz. Bu suretle Trakya da memleketimizin diğer yerlerinde olan refah, servete, en yüksek hadde erişmiş olacaktır. (Bravo sesleri) Dahilden bakıldığı vakit muhacir işlerinde belki çok yakından alakadar olduğumuz için ufucak bir noksan kaldırmızı sızlattığı için teessürü mucip şeyler görürüz. Fakat heyeti umumiyesi muhakeme edildiği vakit, Türkiye'nin, daha doğrusu Cumhuriyet Türkiye'sinin mübadele, iskân işlerinde gösterdiği muvaffakiyet hiç bir tarihte, hiç bir memleket gösterememiştir. Başka memleketlerdeki muhacir namı altındaki halkla yerli halk arasında daima münâferetin devam ettiğini her günkü vekayı arasında görmekteyiz. Halbuki bizim memlekette muhacirlerle yerli halk hepsi elele vermiş memleketin saadeti için çalışmaktadır.

Güzel örnekler

Geçen sene Romanyadan ve Bulgaristandan gelen muhacirler gelir gelmez derhal müstahsil mevkiine geçmiş ve ellerinden geldiği kadar istihsalimize yardım etmiştir. Bugün açık ve aç tek bir adam yoktur. (Bravo sesleri) Bu iş bütün senelere taksim edildiği vakit devletin yaptığı masraf nüfus başına 21 liradır. Bütün bu muvaffakiyetler bu memleketin ensali atışı ve diğer memleketler için misal olarak gösterilecektir.

Hepimiz harekâtı askeriyyede bulunduk. İçimizde büyük kumandanlarımız vardı. Bir taburun, bir fırkanın nakli ne demektir. Bu fırkanın bu taburun 21 yaşındaki gençlerini başlarında zabıtları oldukları halde nakli, iskân ne demektir, iyi bilirler. Çocuklardan ihtiyar kadımlardan mürekkep böyle 60 bin kişilik azim bir kafilenin bir senede yerleştirilmesi hakikaten bu ancak memleketin ve bu memleket halkının yapabileceği zorlu işlerden biridir. Trakya iskânında trakyalıların gösterdiği fedakârlığı şükranla anmak borcumdur.

Kanunu iki esasa ayırdık. Birinci

Kanunun kısımları

kısmı doğrudan doğruya politika ve kültür işidir. Buna ait işler Dahiliye Vekâletine, diğer nakil, iskân, işe

iş de Sıhhiye Vekâletine aittir. Tabiatıyla Dahiliye Vekâleti ile Sıhhiye Vekâleti memurları bu işte el birliği ile yürürlerse muvaffak olacaklardır. Ve şüphesiz beraber yürüyeceklerdir. Dahiliyedeki kültür ve nüfus muamelatı için rica ettiğimiz bir kısım vardır. Bunun zarurî olduğu vakit nüfus müdiriyeti umumiyesinin birinci şube, evrak, müracaat ve valilik kaldırılacak olursa, ondan daha az mühim olmayan nüfus işi memlekette arızaya uğrayabilir. Onun için rica ettiğimiz kısım sırf bu dosya ve müracaat memurluğunun nüfus müdiriyeti umumiyesine bağlanmasıdır. Diğer kısımlar muamelatına ait arkadaşlarımızın sual sorarlarsa cevaba hazırım. Sıhhiye Vekâletine ait kısma da arkadaşım cevap verirler.

Bulgaristandan gelen göçmenler

İç Bakanımızın bu izahatından sonra söz alan Mazhar (Aydın) — Bulgaristan'dan yurdumuza gelmiş olan göçmenlere temas ederek bunların memleketlerinden ayrılırken çektikleri büyük müşkilattan acı bir lisanla şikâyet etmiş ve sulhu kendisine en büyük ideal edinmiş olan cumuriyet hükümeti bu hâdiselere karşı sükûnetle mukabele etse bile kendisi bu işlerin arasında ne gibi muahedeler, münasebetler, muameleler, muhaberele olduğunu bilmediği için hükümetin artık sulh perverliğinin de fevkine çıktığını söylemekten vaz geçmeyeceğini ilâve etmiştir.

B. Mazhar heyecanlı sözlerine şu cümlelerle nihayet vermiştir.

— Türkiye cumuriyetinin senelerden beri takip ettiği harici siyaset gösterir ki, ona başkasının zararına hiç bir fikir ve hareket isnadı kabil değildir. Herhangi bir memleket ve millete, herhangi bir sulh idealine karşı resmi veya hususi Türkiye'nin imzası ve hareketi görülemez. Benim bu vadiye söyleyişim ve bağışım yalnız vicdani ve insani hislerin ve biraz da ırkdaşlığın sesi-dir. Yoksa siyaset veya devletin umumi menfaatleri neyi istilzam ediyorsa onu yaparlar..

Mazhar (Aydın) m bu sözlerine karşılı İç Bakanımız şu cevabı vermiştir:

— Türkiye cumuriyetinin dahili ve harici işlerinde gizli hiç bir köşe yoktur. Memlekette ve millete ait bütün işler bu kürsüden olduğu gibi açık görülsülür ve görülmür.

Sınır dışındaki vurdudlarımızla herşeyin alâkadarız.

Dahilde olduğu gibi biraktığımız yerlerde ve bizim harsımızla yaşayan ve dilimizle konuşan ırkdaşlarımızın ve kardeşlerimizin içtimai, ferdî hayat ve hürriyetlerle her gün alâkadarız. Hariciyeniz her zaman bu alâkayı gösterdi ve göstermektedir. Oradaki ırkdaşlarımızı hiçbir tarzıyla uğramadıkları ve uğramayacakları halde teminat aldı. Bu itibarla resmi makamları itham edecek bir vaziyet kalmadı. Eğer muhitlerinde maddî veya manevî tazyik gör-düklerine muttali olursak ve oradaki türklerin insanca yaşamak hakkını temin ettirmeye hükümetimiz mecburdur. Yapacağı teşebbüsler kâfi gelmezse müracaat edeceği daha yüksek heyetler vardır. Bir türk kanı aktıldığı bir türk haksızlığa veya tazyika uğradığı vakit türk efkârı umumiyesinin gösterdiği hasasîyet hükümeti l-kavt bırakamaz.

Fakat hali hazırda gerek dahilde ve gerek hariçte yaptığımız tahkikat göçmen hususunda harici tazyikten ziyade dahili tazyikin, vicdandan gelen, içte-kopan bir tazyikin mevcudiyetini gösteriyor.

Biliyorsunuz ki, Romanya hükümeti çok âdil bir hükümettir. Bilhassa türk tebaası hakkında çok âdillane ve dostane muamele yapmakta-dır. Türkleri buraya koşturan şey, demin de arzettiğim gibi, bugünkü Türkiye'nin yüksek mevkîidir. Onun hariçteki akisleridir. Arkadaşım Kitapçının dediği gibi bir an evvel yurda ve bir an evvel Atatürke ve Atatürk kanunlarına ve rejimine kavuşmak istedikleri içindir. Asıl esas budur. Bu psikolojik ciheti hakikaten unutmamak lazımdır.

Bugün gelecek olan muhacir için Trakya'da ve İstanbul'da yerler hazır-

Büyük bir kayıp

(Başı 1. inci sayfa)

Edebiyatımızın birçok dönüm noktalarında bulunmuş, kalemini her görüme uyduarak ince duygularını türlü şekiller altında anlatabilmiş bir şairdi.

Sevgi şairliğinin temel taşı olmuştu, denebilir. İnce duygulu yüreğinin sevgilerini anlatırken Sahir, insan oğlunun en nazik duygularını dile getirirdi.

Ârdında bıraktığı basılmış şiir dergileri kitap şekline konmamış ve mecmua sayıfalarında kalmış şiirleri zamanının tesiri altında romantik bir ilhamla edebiyat âleminde atılmış olan sanatkarın geçirdiği muhtelif tekâmül safhalarını bize anlatır.

Celal Sahir ardında birçok es-e temiz ve haklı bir şöret, kalplerde çok iyi bir hatıra bırakarak göçtü.

Bütün aylesine, dostlarına ve edebiyata baş sağlığı dileriz.

” ”

Celal Sahir 1883 de İstanbul'da doğdu. Edebiyat hayatına gözünü Servetifünun devrinde açtı. Daha okulda iken Servetifünuna şiirler yazmakla edebiyat âlemine girmişti. 1908 devriminden sonra, Celal Sahiri Hoybar mahallesini muhtarı görüyoruz. Herkese bir örnek vermek ve bu işi önemli göstermek üzere muhtarlığı üstüne almıştı. Fecriâtî kuruluşunda değerli bir yer tuttu.

1914 genel savaşına kadar Celal Sahir şiir, edebiyat ve mualimlik âleminde yaşadı. Bu sıralarda bir aralık tecimde uğraştı.

1928 de harf devrimi sırasında dil encümenine üye oldu ve Zonguldak sayılavı seçildi. 1929 dan sonra dil encümeninin çalışmalarına en yakın bir ilgi göstererek başkan seçildi.

1932 de birinci dil kurultayını çağıran dil kurumunun üyeleri arasında bulundu. Kurultayın seçtiği genel merkez kurulunda lûgat-ı ıstılah koluna baş olarak ayrıldı. 1934 de ikinci dil kurultayında hastalığı yüzünden bulunamadı. Fakat bu kurultayın seçtiği genel merkez kuruluna da lûgat kolunun başı olarak girdi.

” ”

Değerli üyesinin kaybını büyük bir teessürle öğrenen Türk Dili Kurumu, İstanbul kültür direktörlüğü ile İstanbul halkevinin edebiyat, dil ve tarih şubesini cenaze alayında kendisini temsile memur etmiş ve Dil kurumu namına genel sekreter B. İbrahim Necmi Dilmen aziz sanatkarın eşi Bayan Sevim Erozan'a şu başsağı telgrafını çekmiştir:

“Yurda, dile, edebiyata en mutlu hizmetlerle hepimizin sevgi ve saygısını üzerinde toplamış olan sevgili zevciniz ve değerli arkadaşımız Celal Sahirin ebediyen aramızdan ayrıldığını pek büyük bir elemle öğrendik. Duyduğumuz acıya Türk dil kurumunun orada çalışan bütün arkadaşların ve benim de ortak olduğumuzu göz yaşlarıyla bildirir size, yavrularımıza ve bütün aileye sevgi ve taziyelerimizi göndeririz..”

Sayın ölü törenle gömüldü

İstanbul, (Telefonla) — Dün ölen Zonguldak sayılavı Celal Sahir Erozanın cenaze töreni bugün yapıldı. Cenaze Kadıköyünden kaldırıldı ve Bakırköyündeki aile mezarlığına gömüldü. İstanbul'daki acı büyüktür.

lanmıştır. Bunlar, yersiz ve acı kalı-mıyacaklardır. Bunların geleceği günü şimdiden tayin edemem. Maamafih karakıştan evvel gelip yerleşmeleri için çalışılacaktır.

İç Bakanımızın bu izahatından sonra projeler reye konarak kabul edilmiştir. Kamutay yarın toplanacaktır.

Rahat etmek istersen si
apartman yaptırmanın para m
Adapazarı Türk Ticaret Bankası na
yattır

Jandarma Genel komutanlığı Ankara Satınalma komisyonundan

Evsafına uygun muhtelif numara ve boyda (498,000) beygir, (45,000) ester ve (4800) tane de buz mihi 20-11-935 çarşamba günü saat 14 de Jandarma genel komutanlığı kurağında açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Beygir ve ester mihlamların bir tanesi için (38) ve buz mihi için de (55) santim değer biçilmiştir. İlk teminatı (156) lira (74) kuruştur. Şartnamesi parasız olarak her gün komisyondan alınabilir. Eksiltmesine girecekler tam vaktında ilk inanç parası sandık makbuzu veya banka mektubu ile komisyona gelmeleri. (3109) 1-4792

Ankara Defterdarlığından:

Senesi	İsmi	Sanatı	Ticaret yeri
934	Sollar Yanos	Marangoz	Kurt rum kilisesi sokak No. 9
Vergi matrahı	Vergisi		
Lira K.	Lira K.		
500 00	35 00		
	8 01		
	5 25		
	48 30		

Yukarda adı yazılı Yeğen bey şubesi mükelleflerinden Sollar Yanosun terki ticaret ederek Macaristana gittiğinden ilan tarihin-den itibaren 30 gün zarfında itiraz hakkı olmak şartıyla ihbarnamesi tebliğ makamına kaim olmak üzere ilan olunur. (3328) 1-5122

İmar Müdürlüğünden:

Kimden istimlak edildiği	Mahallesi	Sokağı	Ada No.	Muhammen bedel
Bayan Zeynep Yeğen bey	Ak dibek	185	3	250
Bay H. Hüsnü Hatuniye	Bahçe	184	17	duvar 20

Yukarda kaydı çıkarılan evlerin enkazı 20 teğrinisani 935 çarşamba günü saat on beşte bilmüzayede satılacağından taliplerin İmar müdürlüğündeki komisyona müracaatları. (3271) 1-5032

Ankara P.T.T. başmüdürlüğünden:

Telsiz gönderici istasyonunun motopomp ve gazoyl küçük depolarının bulunduğu yerin üzeri açık eksiltme ile yaptırılacaktır. Keşif bedeli 633,40 muvakkat teminat 48,50 liradır. İsteklilerin artırma eksiltme ve ihale kanununda yazılı belgelerle birlikte 21 ilkinden itibaren çarşamba günü saat 15 de Komisyona müracaatları. (3272) 1-5033

Karacabey Harası

direktörlüğünden :

Haranın bu sene mahsulü Penbe, Karakılıçık, Kasım Beyazı Kılık nevilere "120,000" kilo çeltik kapalı zarf usulüyle 25 teğrinisani 935 tarihine müsadir pazartesi günü saat on beşte Hara merkezinde satılacaktır.

İsteklilerin 2490 numaralı artırma, eksiltme ve ihalat kanununda istenilen şerait ve teminatlarıyla birlikte Hara Müdürlüğüne müracaatları ilan olunur. (6892) 1-5045

Avrupaya talebe gönderiliyor: Maden Tetkik ve arama Enstitüsünden:

1. — Maden Mühendisliği tahsil etmek üzere Avrupaya müsabaka ile 27 talebe gönderilecektir. İstiyenlerin aşağıdaki şartları haiz olması lazımdır.

- Türk olmak
- Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak, (sıhhi muayene Ankara'da yaptırılacaktır.)
- Lise mezunu olup fransızca, almanca, ingilizce dillerinden birisini okuyup yazabilmek;
- Yaşı 18 den aşağı 25 den yukarı olmamak;

2. — Müsabaka imtihanı Ankara'da M.T.A. Enstitüsünde 4 ilkinden itibaren 1936 cumartesi günü yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibarıyla 27 arasında bulunmaları gereklidir.

3. — İmtihan: hesap, hendese, cebir, mihanik, fizik ve kimya ve yukarda yazılı ecnebi lisanlardan birinden yapılacaktır.

4. — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburi hizmete tâbi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir teahhüdname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

5. — İstiyenlerin: Nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnühal varakası, mektep şahadetnamesi veya bunların tasdikli suretleri, 4 kıta fotoğraf ve dilekçelerini 2 İkinci Kânun 1936 günü akşamına kadar Ankara'da M.T.A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve 3 üncü cuma günü sıhhi muayeneleri yaptırılmak üzere öğleden evvel Bay Hasan apartmanındaki enstitü dairesinde bulunmaları ilan olunur. 1-5189

Ankara İlbaşlılığından:

Bedeli muhammenesi 1820 liradan ibaret bulunan 70 ton Zonguldak blok kömürü açık eksiltme ile 25.11.1935 pazartesi günü saat 15 de satın alınacaktır.

İsteklilerin 130 liralık teminat makbuzu veya banka mektubu ile aynı günde encümeni daimiye gelmeleri. Buna aid şartnameyi görmek için hergün Nafia Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (3317) 1-5092

Ankara Vilâyeti Jandarma

Komutanlığından:

1 — Ankara İl Jandarma K. lığına bağlı Keçiören'de yeniden inşa ettirilecek karakol binasının 20-11-935 günlemesine rastlayan çarşamba günü saat 15 de açık eksiltmesi Ankara İl J. K. lığı binasında açılacaktır.

2 — İnşa ettirilecek bu karakolun bedeli keşfi 2210 liradır. İlk teminat 166 liradır. İsteklilerin muayyen günde teminat mektuplarını komisyona vermeleri lazımdır.

3 — Fazla izahat almak istiyenlerin ve plân keşif varakasını görmek üzere her gün İl J. K. lığında müteşekkil komisyona başvurmaları ilan olunur. (3234) 1-4984

Ziraat Vekâleti

Satın alma komisyonnundan:

Muhammen bedeli (3.400) lira olan 10 ton arsenikli kurşun tozu (Arsenate de plombe) 20. İkinci teğrin. 1935 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usulüyle Vekâlet binasında eksiltmeye konulacaktır. Şartnameler Ankara'da satın alma komisyonunca ve İstanbul'da Ziraat Müdürlüğünde parasız olarak verilir. İsteklilerin tek liflerle (255) liralık teminat mektuplarını şartnamede yazılı belgeleri yukarda yazılı eksiltme saatından bir saat önceye kadar komisyona vermeleri lazımdır. (2843) 1-4466

Jandarma genel komutanlığı

Ankara satınalmakomisyonnundan:

1 — Ankara'da jandarma ve polis mektebi civarında yaptırılacak hayvanat ahır kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Ve eksiltmesi 21. 11. 935 perşembe günü saat 15 de Jandarma Genel Komutanlığı kurağında komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli (15,645) lira (20) kuruş, ilk inanç parası (1173) lira (39) kuruştur.

3 — İstekliler aşağıda yazılı bağlamları ile şartname 79 kuruş karşılığında komisyondan alabilirler.

- Şartname
- Fennî şartname
- Keşif defteri
- Plân

4 — Eksiltmeye girmek istiyenleri neksiltme vaktinden en az bir saat önce kanun ve şartnamede yazılı belge ve ilk inanç makbuz veya banka mektupları içinde bulunduracakları teklif mektuplarını komisyona vermiş olmaları. (3126) 1-4873

Ankara valiliğinden:

1 — Onuncu yıl, Etimesut ve Kızılcahamam yatırı okulu öğrencilerine çamaşır, iç ve dış elbise, fotin, terlik, açık eksiltme ile ayrı ayrı alınacaktır.

2 — İstekliler ayrı, ayrı olan şartnamelerinde yazılı muhammen paranın yüzde 7,5 nisbetinde para, tahvilât, esham ve banka makbuzu ile eksiltmeye gelebileceklerdir.

3 — 25.11.1935 pazartesi günü saat 15 de Ankara Valiliği konağında il şürel komisyonu önünde yapılacaktır.

4 — Bu eşyaların onarılma değeri (7238) lira (35) kuruştur.

5 — Talibler şartnameyi, nümuneleri görmek için hergün Ankara Kültür Direktörlüğüne müracaat edebilirler. (3406) 1-5257

Jandarma genel komutanlığı

Ankara satınalma komisyonundan

1 — Eldeki evsaf ve örneğine uygun olarak (7100) metre kaputluk, ve (21411) metre kırsık elbise kumaşı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bir metre kaputluk kumaşa (265) kuruş bedel tahmin edilmiş, ilk teminatı (1411) lira (13) kuruştan ibarettir. Şartnamesi parasızdır.

3 — Bir metre kırsık elbise kumaşına (245) kuruş fiat birilmiş, ilk teminatı (3934) lira (28) kuruş ve şartname bedeli (263) kuruştur.

4 — Kaputluğa ait kapalı zarf eksiltmesi 5-12-935 perşembe günü saat (15) te elbiseliğe ait eksiltme 6-12-935 cuma günü saat (15) te Komutanlık kurağında komisyonunda yapılacaktır.

5 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan alabilirler. Eksiltmeye girmek için kanun ve şartnamede yazılı belgeler içinde bulunacak teklif mektuplarını eksiltme vaktinden en az bir saat evvel komisyona vermiş olmaları. (3382) 1-5245

İstanbul sıhhi müesseseler artırma eksiltme komisyonundan:

	azı çoğu	Muvakkat garanti
Aklye ve asabiye hastanesine	500-600	Ton Kok \$77,50 L.
Şişli Çocuk hastanesine	200.300	" " 438,75 L.
Kuduz tedavi Müessesesine	55- 75	" " 109,69 L.

Yukarda yazılı sıhhi müesseselerin kok kömürlerine kapalı zarf ile verilen fiatlar fazla görüldüğünden aynı şart ve vasıf dahilinde yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Müesseselerin bir veya bir kaçına veya tamamına fiat teklif olunabilir.

2 — Eksiltme 4 Birincikânun 935 çarşamba günü saat 15,30 da Çağaloğlunda Sıhhat Müdürlüğü binasındaki komisyonda yapılacaktır.

3 — Miktar ve muvakkat garantileri hizaarında yazılmıştır.

4 — Tahmini fiat beher tona 19,5 liradır.

5 — İstekliler şartnameleri parasız olarak komisyondan alabilir.

6 — Eksiltmeye gireceklerin 935 Ticaret odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı belge ve muvakkat garanti makbuz veya banka mektuplarıyla usulü dairesindeki teklif mektuplarını havi zarfların yukarda yazılı eksiltme saatından bir saat önceye kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (7195) 1-5244

Nafia Bakanlığından:

Bakanlık Müzesine yaptırılacak 734,44 lira keşif bedeli 4 adet camekânlı dolap ile 4 adet teşhir masası açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 26. 11. 935 salı günü saat 15 de Ankara'da Bakanlık binasında yapılacaktır.

İsteklilerin ticaret odası vesikası ve 55,08 liralık muvakkat teminatları ile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lazımdır.

İstekliler bu husustaki şartnameyi Bakanlık Malzeme Müdürliğünde görebilirler. (3253) 1-5102

Ankara valiliğinden:

Keşif bedeli 11819 lira 17 kuruştan ibaret bulunan Necatibey caddesinde Hususi idareye aid dükkânların tamiri için kapalı zarfla ilan edilen müddet zarfında talib çıkmadığından her pazartesi ve perşembe günleri saat 15 te zuhur edecek taliblerine pazarlık ihalesi icra kılınmak üzere ihale müddeti 5.12-935 perşembe gününe kadar uzatılmıştır. İsteklilerin her pazartesi ve perşembe günleri saat 15 te 886 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu veya mektubu heyeti fenniye vesikasıyla birlikte Daimî encümenine gelmeleri ve şartnameyi görmek istiyenlerin Hususi muhasebe direktörlüğüne müracaatları ilan olunur. (3348) 1-5150

Türk Hava Kurumunun Büyük Piyangosu

ŞİMDİYE KADAR BİNLERCE KİŞİYİ
ZENGİN ETMİŞTİR

2. ci keşide 11. 1. ci kânun 1935 tedir.

Büyük ikramiye **30.000**
Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10. 000 liralık
ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Ankara Su işleri Direktörlüğünden

Ankara urayı su işleri direktörlüğü için alınacak 40 ton alman kok kömürü açık eksiltme 21.11.1935 günlemesinde su işleri direktörlüğünde olacaktır. Bunların oranlanmış tüm tutarı 1240 liradır. İstekliler şartnamesini Ankara urayı su işleri direktörlüğünde görebilirler. Muvakkat teminat 93 liradır. (3294) 1-5068

Devlet Demiryolları ve L manları Umum Müdürlüğü ilânları

Aşağıda isim, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminatı yazılı gaz ve yağlar üç parti ve hizalarında gösterilen tarihlerde Ankara'da İdare binasında Merkez dokuzuncu eksiltme komisyonunca saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu eksiltmelerden herhangi birisine girmek istiyenlerin buna ait teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari keza kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler 208 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinden alınabilir. (3391)

İ S İ M	Miktar (Ton)	Muhammen Bedel (Lira)	Muvakkat Teminat (Lira)	Eksiltme Tarihi
1 — Rezidü	800	72000	4850	9-12-35
2 — Şürşof yağı	200	45200	3390	10-12-35
Silindir "	20			
3 — Gaz	175	41650	3123,75	11-12-35
Pis gaz	70			

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

İLÂN

1 — Tümenin bayramiç civarında bulunan kıtaatın ihtiyacı olan 165 ton unun kapalı zarfla alınacağı hakkında ilân edilip yevmi ihalesinde talibi çıkmadığından yeniden kapalı zarfla kırdırmaya konulduğu.

2 — Beher kilosuna biçilen eder 14 kuruş 50 santim ihalesi 3.12.935 tarihinde saat 14 de bayramiç tümen satın alma komisyonunda yapılacağı.

3 — Un evsafı bir evcele ilân edilen unun şerait ve evsafının aynıdır.

4 — Taliplerin 2490 numaralı kanunun 2. 3. üncü maddelerine göre istenilen vesaiyle muvakkat teminat tutarı olan 1795 liranın ihale saatına kadar komisyonumuza teslimi. (3355) 1—5159

İLÂN

1 — Safranbolu piyade alayının ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile 120.000 kilo un münakasaya konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 29.2.1935 günü saat on beşte Safranbolu belediye binasında askerî satın alma komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye konulan unun mecmu tutarı 21.000 lira olup teminatı muvakkatesi 1575 liradır.

4 — Alınacak olan unun evsaf ve taksit müddetleri Ankara levazım amirliği satın alma komisyonunda hergün görülebilir. (3411) 1—5256

İLÂN

Balıkesir garnizon kıtaatı için 400 ton un eski talibi nam ve he. sabına kapalı zarf usulü ile yeniden eksiltmeye 6.12.1935 cuma günü saat on altıda Balıkesir askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Unun tahmin edilen bedeli 49000 lira ve muvakkat teminatı 3675 liradır. Talipler şartnameyi Balıkesirde satın alma komisyonunda ihale gününe kadar hergün görülebilir. Teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel makbuz mukabilinde Balıkesirde askerî satın alma komisyonuna vermeleri. (3407) 1—5255

İLÂN

1 — Ezine garnizonunun ihtiyacı olan 220 ton unun kapalı zarfla alınacağı hakkında ilân edilip yevmi ihalesinde talibi çıkmadığından yeniden kapalı zarfla kırdırmaya konulduğu.

2 — Beher kilosuna biçilen eder 14 kuruş 50 santim ihalesi 2.12.935 tarihinde saat on dörtte Bayramiç tümen satın alma komisyonu binasında yapılacağı.

3 — Unun şerait ve evsafı bir evcel ilân edilen unun şerait ve evsafının aynıdır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 numaralı kanunun 2. 3. üncü maddelerine göre istenilen vesaiyle muvakkat teminat tutarı olan 2310 liranın ihale saatına kadar komisyonumuza teslimi. (3356) 1—5160

Tümenin bayramiç garnizonu civarında bulunan kıtaatın ihtiyacı olan 176 ton unun kapalı zarfla alınacağı hakkında ilân edilmiş ve yevmi ihalesine iştirak eder talibi çıkmadığından yeniden kapalı zarfla kırdırmaya konulduğu.

2 — Beher kilosuna biçilen eder 14 kuruş 50 santim ihalesi 4.12.935 tarihinde saat 14 de bayramiç tümen satın alma komisyonu binasında yapılacağı.

3 — Un evsafı bir evcel ilân edilen unun şerait ve evsafının aynıdır.

4 — Taliplerin 2490 numaralı kanunun 2. 3. üncü maddelerine göre istenilen vesaiyle muvakkat teminat tutarı olan 1914 liranın ihale saatına kadar komisyonumuza teslimi. (3357) 1—5161

İLÂN

1 — Bolu askerî ihtiyacı için alınacak olan 94998 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 30.11.1935 cumartesi günü saat 14 de askerî karar. gâh binasında yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen tutarı 15199 lira 68 kuruştur.

4 — Muvakkat teminatı 1140 liradır.

5 — Şartnamesi hergün komisyonunda görülebilir.

6 — İsteklilerin kanunî ikametgâh vesikalarını da koymuş oldukları halde usulüne göre yapacakları kapalı zarfları ihale günü saat ona kadar komisyonuna vermeleri. (3369) 1—5184

Bergamadaki kıtalar ihtiyacı için şartnamesinde yazılı evsaf. ta ve 25400 lira bedel tahmin edilen 508.000 kilo arpa satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi Bergamada Uzun çarşıda satın alma komisyonundan verilir.

3 — Eksiltme 20/2.1935 çarşamba günü saat onda yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 905 liradır. (3268) 1—5023

İLÂN

1 — Bergamadaki kıtalar ihtiyacı için şartnamesinde yazılı evsaf. ta ve 46500 lira bedel tahmin edilen 310.000 kilo un satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi Bergamada Uzun çarşıda satın alma komisyonundan verilir.

3 — Eksiltme 20/2.1935 maddede yazılı komisyonunda kapalı zarfla yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 3487 lira 50 kuruştur. (3270) 1—5024

Tashihi

14-11-935 tarih ve 5138 numaralı Ulus gazetesinin 7 inci sayısının 3 ve 4 üncü sütunlarında intişar eden Ankara icra lairesi gayri menkul satış me. murluğuna aid ilânın 3 üncü maddesindeki 19-12-935 olacak iken sehven 12-12-935 ve 6 inci maddesindeki 3-1-935 olacak iken keza yanlışlıkla 9-1-935 yazılmış olduğundan yanlışlığa mah. kalınarak üzere tashihi olunur. 1—5253

Doktor

Hilmi Koşar

Cebeci Hastahanesi Cilt, Saç, Zührevî hastalıklar Mütchassısı

Balıkpazarında Polis noktası karşısında, Çıkrıkçılar yokuşu alt başındaki evinde, Hastalarını her gün öğleden sonra kabul eder.

Telefon: 3506

Dr. TURGUT

Cebeci Hastanesi Operatörlü Hastalarını Adliye Sarayı karşısında Havatî apartmanının da her gün 15 den 19 ya kadar kahule hastamıştır

Doktor

Ali Maruf Ünver

DERİ, FİRENGİ VE BELSO GUKUĞU HASTALIKLARI MÜTEHASSISI

Tabakhane caddesi başında Altıntaş sokak No 17 Hastalarını hergün 9-13 ve 15-20'ye kadar kabul eder

Yeni Eczane

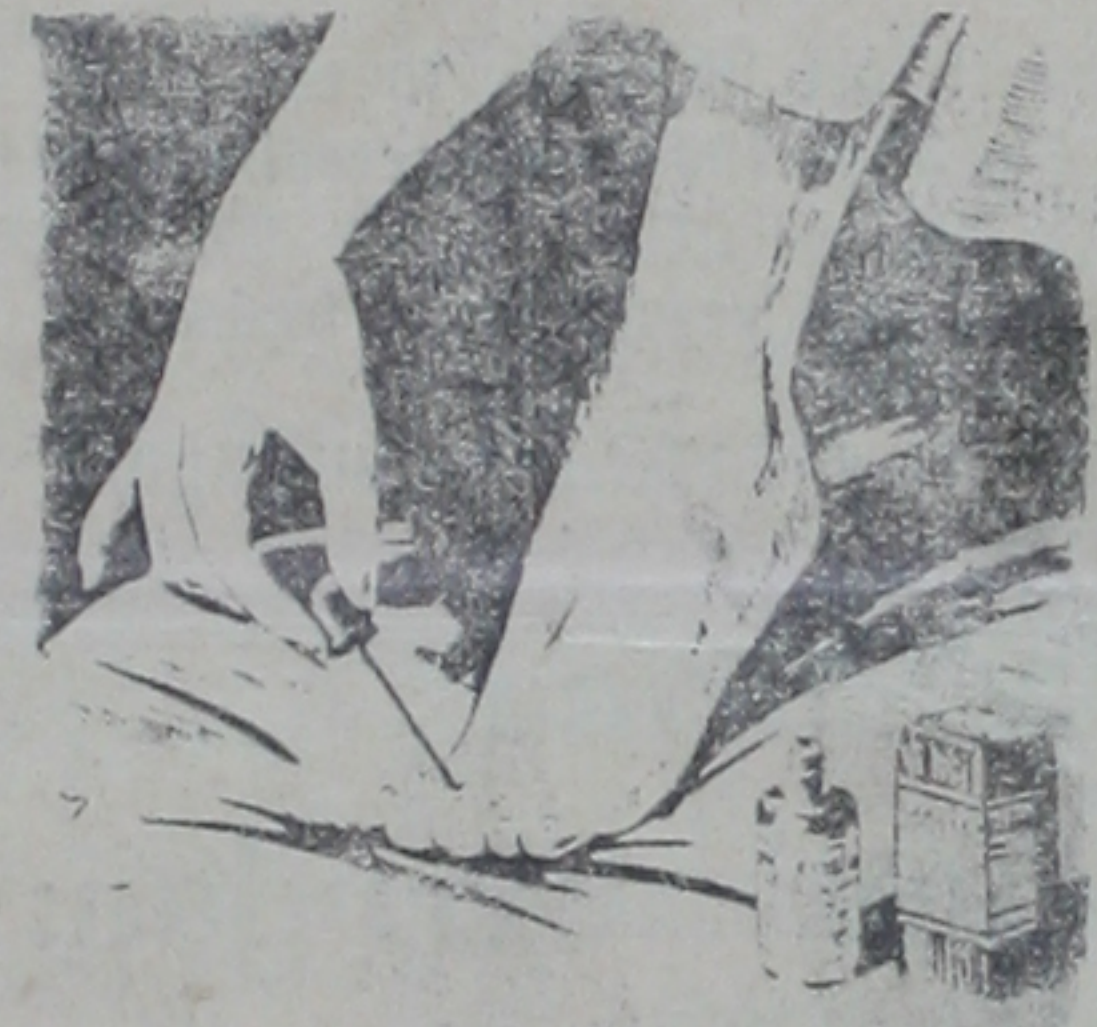
Zeiss gözlükleri, korsalar

Kirahlık

Yenişehir Mimar Kemalettin mektebi civarı, Ovonluk sokak No. 12 müstakil bes oda ve bahçe. 1—5214

Dr. CEMS'in

Nasır ilâci

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamen ve kökünden çıkarır.

Umumi deposu: İngiliz Kan-zuk eczanesi, her eczanede bulunur. Ciddi ve müessir bir nasır ilâcidir.

Nihayet İyi bir ampul.

Herkesin beğendiği, ucuz, gayet parlak ışık veren ve kale gibi dayanan ampulüdür.

KALE ampulüdür.

Yalnız bir defa tecrübe etmek kâfidir. Bu markayı her yerde arayınız.

ZAYI

Ankara Urayından aldığım 352 Bisiklet numaramı kaybettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

İsmail oğlu Salih

İmtiyaz sahibi ve Başmü. hariri Falih Rifki ATAY Umumi neşriyatı İdare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR Çankırı caddesi civarında Ulus Basımevinde basılmıştır.

Askerî Fabrikalar Umumî Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

MUHTELİF ELEKTRİK MALZEMESİ

Tahmin edilen bedeli (70000) lira olan yukarıda yazılı malzeme Askerî fabrikalar Umumî Müdür. lüğü satın alma komisyonunca 5 İlkânun 935 tarihinde perşembe günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname (üç) lira (50) kuruş mukabilinde komisyonondan verilir. Taliple. rin muvakkat teminat olan (4750) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyonuna vermeleri ve kendile. rinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaiyle mezkûr gün ve saatte komisyon. na müracatları. (3387) 1—5248

Mobilyalı ev aranıyor

Yenişehirde 2 ila 4 oda olmak üzere mobilyalı ve bütün konforu haiz ev aranıyor. Ankara Posta kutusu 67 numaraya malûmat verilmesi. Telefon: 2628 1—5220

Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

İLÂN

Harbiye ve merbutu okullar için 91 ton koyun eti ve 22 ton sığır eti 27-11.935 çarşamba günü saat 15 de Tophanede satın. alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Hepsinin tahmin bedeli 45260 liradır. İlk teminatı 3394 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel komisyonuna vermeleri. (6959) 1—5085

Piyano aranıyor

İyi bir piyano olupta 7 ay kiralamak isteyenlerin 3196 No: ya telefon etmeleri. 1—5243

Kiralık apartman

Çankaya caddesinde Sarıköşk karşısında yeni yapılan altışar odalı apartmanın üç katı da 1. kânun başından kiraltıktır. Saat 15 den sonra Belediye karşısında Mermerci zade hanında doktor Bay Hikmete müracaat 1—5249

KAYIP ARANIYOR

Kardeşim Taşkentli Hasan Süleyman oğlu Beymez Revgeni kaybettim. Arıyorum. Yerini bilen varsa insanlık namına aşağıdaki adresime bildirsin: İbrahim Bizrogov Keles Kolyoz, Gizil Yulduz Taşkent - S. S. C. B.

Nafia Vekâ eti Şose ve köprüler reisliğinden:

İstekli çıkmadığından dolayı ihalesi yapılmamış olan Tokat Vilâyetinde Niksar - Reşadiye yolunda 21.500 lira keşif bedelli betonarme "Fadlı" köprüsü inşaatının kapalı zarf usulile eksiltmesi 6-12-935 tarihli cuma günü saat (16) da Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında değişik şartlarla yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (108.5) kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

Muvakkat teminat 1612.5 liradır.

İsteklilerin yapmış oldukları işlere ait vesikaları ihaleden en az üç gün evvel göstererek Nafia Vekâletinden ehliyet vesikası alınması lâzımdır.

Teklif mektuplarının 6.12-935 tarihli cuma günü saat (15) e kadar Ankara Şose ve Köprüler Reisliğine verilmesi lâzımdır (3383) 1—5246

Ankara İlbyahğından:

Bedeli muhammenesi 727 lira 67 kuruştan ibaret bulunan Em-niyet âbidesinde yapılacak olan baraka açık eksiltmeye konulmuştur. 2.12.1935 pazartesi günü saat 15 le kesim ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin 55 liralık muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile aynı günde encümeni daimiye gelmeleri ve buna aid şartnameyi görmek için hergün Nafia Müdürlüğüne müracaat edilmeleri ilân olunur. (3372) 1—5186

Basın genel direktörlüğünden:

23 Diyametr kondansatörlü bir fotoğraf büyültme makinesi a. cele pazarlıkla satın alınacaktır. İş acele olduğu için kullanılmı. makine dahi pazarlığa sokulabilir. Sadece makinenin eksigi olma. ması, hemen teslim edilecek bir halde bulunması şarttır. İstekli. rin 20.11.1935 gününe kadar makine kataloglarını Genel direktörlü. gün vilâyetler evindeki satın alma komisyonuna göndermeleri. (3378) 1—5188

Ankara valiliğinden:

1 — İlk okullara açık eksiltme ile 800 tane yoklama ve sınıf defterleri bastırılacaktır.

2 — Bu defterlerin oranlanan değeri (750) liradır.

3 — Bu defterlerin ihalesi vilâyet konağında il süreli komisyo. nu üyeleri önünde 28.11.1935 perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.

4 — Talipler oranlanan bedelinin yüzde 7,5 olan 56 lira 13 kuruş teminatı muvakkateyi bir gün evvel Ankara özel sağış direktör. lüğü veznesine yatırmış bulunacaklardır.

5 — Şartnameyi görmek isteyenler hergün Ankara Kültür Di. rektörlüğüne müracaat edebileceklerdir. (3405) 1—5258

ANKARA BİRİNCİ SULH HUKUK MAHKEMESİNDEN:

Sanatlar mektebi muhasebecisi Cevat ve kayın biraderi Ahmet aleyhlerine Balanm köseli kariyesinden türk oğlu Ahmet tarafın. dan açılan 30 liralık alacak davasının icra kılınan mahkemesi neti. cesinde 30 liranın tahsiline kabili temyiz olmak üzere 18.10.1935 tarihinde karar verilmiş olduğundan bir hafta zarfında temyiz edilmek üzere mahkeme kalemine müracaat etmeniz, aksi takdirde kesbi katiyet edeceği ilânı tebliğ olunur. 1—5254

Nafia Vekâleti Şose ve köprüler reisliğinden:

İstekli çıkmadığından dolayı ihalesi yapılmamış olan Ankara Vilâyetinde Çubuk kasabası içinde 12.500 lira keşif bedelli beton. arme Çubuk köprüsü inşaatının kapalı zarf usulile eksiltmesi 6-12-935 tarihli cuma günü saat (16) da Nafia Vekâleti şose ve köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında değişik şartlarla yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (62.5) kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

Muvakkat teminat 937.5 liradır.

İsteklilerin yapmış oldukları işlere ait vesikaları ihaleden en az üç gün evvel göstererek Nafia Vekâletinden ehliyet vesikası alınması lâzımdır.

Teklif mektuplarının 6.12-935 tarihli cuma günü saat 15 e ka. dar Ankara Şose ve Köprüler Reisliğine verilmesi lâzımdır. (3384) 1—5247

Türk antrasiti geldi

Ekonomik, sıhhi, ucuz, her yerde yanar. Sipariş kabul yeri

Adapazarı

Türk Ticaret Bankası

Ankara merkez şubesi: İskılar cad. 101. dairesi mahsusâ telefon 4316

SİNEMALAR

YENİ

BUGÜN BU GECE

Harper sonra Fransaya sığınan bir Rsu kadınının aşkı, nefis ve heyecanlı bir film NATAŞA (Rus Aşkı) Alic Field - Jean Toulout

Ayrıca — En Yeni Foks Dünya Haberleri.

KULÜP

BUGÜN BU GECE

Mevsimin en büyük zabıta tulu

ÖLÜM CANRAZLARI

Heyecan - dehşet - macera